

Tilinpäätös 31.12.2023

Patentti- ja rekisterihallitus

PRH/430/20/2024

Sisällysluettelo

1. Toimintakertomus	4
1.1. Johdon katsaus	4
1.2. Tuloksellisuus	5
1.2.1. PRH:n tulostavoitteet vuosille 2023-2026	5
1.2.1.1. Tavoitealue 1: PRH:n ydintehtävät:	5
1.2.1.1.1. IPR-toiminnot	5
1.2.1.1.2. Rekisteritoiminnot	6
1.2.1.1.3. Valvontatoiminnot	7
1.2.1.2. Tavoitealue 2: Digitalisaatio ja sähköisten palvelujen kokonaisuus	7
1.2.1.2.1. Digikypsyys	8
1.2.1.2.2. Palvelujen ja tiedonhallinnan kehittäminen	8
1.2.1.3. Tavoitealue 3: Henkisten voimavarojen hallinta	9
1.2.1.4. Tavoitealue 4: Johtaminen ja resurssien hallinta	12
1.3. Vaikuttavuus	13
1.3.1. Toiminnan vaikuttavuus	13
1.3.1.1. PRH:n palvelujen kysyntä	13
1.3.1.2. Sähköinen asiointi ja digikypsyys	15
1.3.1.3. Verkkopalvelujen tilastotietoa	16
1.3.2. Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus	19
1.4. Toiminnallinen tehokkuus	19
1.4.1. Toiminnan tuottavuus	19
1.4.2. Toiminnan taloudellisuus	19
1.4.3. Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	19
1.4.4. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	22
1.5. Tuotokset ja laadunhallinta	22
1.5.1. Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	22
1.5.2. Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	24
1.5.2.1. Asiakastyytyväisyys	24
1.5.2.2. Palvelujen käsittelyajat ja palveluvaste	26
1.5.2.3. Kaupparekisterin tilinpäätöstietojen kattavuus	27
1.5.2.4. Laadunhallinta	27
1.6. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	28
1.7. Tilinpäätösanalyysi	30

1.7.1. Rahoituksen rakenne	30
1.7.2. Talousarvion toteutuminen	31
1.7.3. Tuotto- ja kululaskelma	31
1.7.4. Tase	33
1.8. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	34
1.9. Arviointien tulokset	34
1.10. Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	35
1.10.1. Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot	35
1.10.2. Väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanavan kautta tulleita ilmoituksia koskevat yhteenvetotiedot	35
1.11. Toimintakertomuksessa käytetyt lyhenteet	36
2. Talousarvion toteutumalaskelma	37
3. Tuotto- ja kululaskelma	41
4. Tase	44
5. Liitetiedot	47
6. Allekirjoitus	68

1. Toimintakertomus

1.1. Johdon katsaus

Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) saavutti pääosin vuonna 2023 sille tulostavoiteasiakirjassa asetetut tulostavoitteet asiakastytyväisyydessä, sähköisessä asiointissa, työtytyväisyydessä ja henkilötyövuosissa.

Asiakastytyväisyys säilyi tehtyjen kyselyjen mukaan tavoitteen mukaisella hyvällä tasolla. Sähköisen vireillepanon aste kaikista hakemuksista ja ilmoituksista oli 94 prosenttia. PRH:n työtytyväisyys nousi ennätyksellisen hyvälle tasolle.

IPR-toiminnossa sisäisenä tavoitteena olleet hakemusten oikea-aikaiset tutkimuspalvelut toteutuivat: hakemusten käsittelyajat olivat kohtuullisia ja pääosin asiakasodotusten mukaisia. Myös rekisteritoiminnoissa tavoitteena oleva sujuva rekisteröinti toteutui, sillä sähköisten kaupparekisteri-ilmoitusten käsittelyaika pysyi ennallaan huolimatta ilmoitusmäärän selvästä kasvusta aiempiin vuosiin verrattuna. Säätiö- ja tilintarkastusvalvonnassa tehtyjen ratkaisujen määrä nousi ja siten tuki tavoitetta vaikuttavasta valvonnasta.

Keskeisiä ICT-kehittämishankkeita vuonna 2023 olivat patentin uuden käsittelyjärjestelmän ja uudistetun YTJ-tietopalvelun käyttöliittymän käyttöönotto sekä osakeyhtiön sähköisen perustamisen laajeneminen muuhunkin kuin vakimuotoisen yhtiöjärjestyksen rekisteröintiin. Vuonna 2023 valmistettiin vuoden 2024 alussa käyttöönotettava uusi automaattisen päätöksenteon menettely kaupparekisteriin tehtävissä vastuuhenkilöiden muutosilmoituksissa.

Säädösympäristön muutoksista keskeisin on ollut uuden kaupparekisterilain voimaantulo, mikä antaa tehokkaampia keinoja edistää kaupparekisterin tietojen ajantasaisuutta. Kaupparekisteritietojen käyttäjille uusi laki tuo varmuutta siitä, että rekisterin tiedot ovat aikaisempaa kattavampia ja luotettavampia.

Euroopan yhtenäispatenttijärjestelmä tuli vuosikymmeniä kestäneen valmistelutyön jälkeen voimaan 1.6.2023. Nyt keksinnöille on mahdollista saada suoja kerralla kaikissa yhtenäispatenttijärjestelmässä mukana olevissa maissa. Järjestelmässä on tällä hetkellä mukana 17 EU-maata. Yhtenäispatentin myöntää Euroopan patenttivirasto. Yhtenäispatentti vaikuttaa Suomessa voimaansaatettavista patenteista saatavien vuosimaksutulojen määrään alentavasti. Tämä tulonmenetys on toistaiseksi otettu huomioon PRH:n saamassa talousarvio-rahoinnissa. Koska tulonmenetys on pysyvä, on tämän lisärahoituksen saaminen myös jatkossa edellytys laadukkaaseen tutkimustyön säilymiselle virastossa.

PRH on vastannut vuonna 2021 käynnistyneen Yrityksen digitalous -hankkeen koordinaatiosta. Hankkeen tavoitteena on luoda edellytykset reaaliaikataloudelle, jossa liiketapahtumien käsittely ja tiedon siirto perustuvat määriteltyyn rakenteiseen tietoon eri toimijoiden välillä. Hankkeen muita vastuuviranomaisia ovat Digi- ja väestötietovirasto, Tilastokeskus, Valtiokonttori ja Verohallinto. Hankkeen jatko vuoden 2024 jälkeen ja sen tavoitteiden saavuttaminen ovat riippuvaisia rahoituksen jatkosta, josta ei vielä ole päätöksiä.

Viraston uusi strategia valmistui keväällä 2023. Strategia koostuu viidestä päämäärästä: olemme asiakkaan asialla, tietomme on hyödyksi, kehitymme ja kehitämme, olemme haluttu työnantaja ja vaikutamme verkostoissa. Päämäärien edistämiseksi on laadittu strategiset ohjelmat, jotka toteutetaan vuosina 2023 – 2028.

Strategiatyön taustalla oli tunnistettu tarve uudistaa ja kehittää toimintaa jatkuvasti muuttuvien ulkoisten tekijöiden sekä asiakastarpeiden ja sidosryhmien odotusten mukaisesti. Toimintaympäristön muutoksina on otettu huomioon muun muassa epävarma taloudellinen tilanne, kiristynyt turvallisuusympäristö ja toiminnan vastuullisuuden korostuminen. Myös digitalisaatio ja työn tekemisen murros vaikuttavat edelleen viraston toimintaan.

PRH panosti strategiatyön ohella tiedolla johtamisen parantamiseen, asiakaskeskeisyyden kypsyysmallin määrittelyyn ja käyttöönottoon, kokonaisvaltaisen riskienhallinnan toimintavan vakiinnuttamiseen sekä työyhteisöviestinnän toimenpiteiden toteutukseen.

PRH:n vastuullistyötä edistettiin määrittelemällä kullekin vastuullisuuden osa-alueelle virastokohtaiset tavoitteet vuosille 2023 – 28. Henkilöstö pääsi osallistumaan vastuullisuustyöhön ehdottamalla konkreettisia vastuullisuustekoja viraston tavoitteiden toteuttamiseksi.

Viraston digikypsyys arvioitiin itsearviointina. Parhaiksi osa-alueiksi arvioitiin palvelut ja prosessit sekä asiakaslähtöisyys. Eniten kehitettävää arvioitiin olevan digitalisaation ohjauksessa ja johtamisessa sekä tieto-osa-alueella. Keskeisiä haasteita digikypsyiden kehittämisessä ovat säädosmuutosten ja muiden ulkoisten tekijöiden edellyttämät kiireelliset muutostarpeet sekä järjestelmien uudistamiseen tarvittavan osaaminen ja rahoituksen saatavuus.

Syksyllä 2023 PRH:ssa toteutettiin organisaatiouudistus, jossa viraston hallinnon, talouden ja tietohallinnon toiminnot järjestettiin uudelleen. Uudistuksen tavoitteena oli selkeyttää johtamista ja työnjakoa. Muutoksilla ei ollut vaikutusta henkilöstön määrään. Uusi organisaatio tuli voimaan vuoden 2024 alusta.

PRH:n maksutulokertymä oli vuonna 2023 ennakoitua suurempi, ja talous pysyi vakaana. Toiminnalle välttämättömien tietojärjestelmien ylläpidon ja uudistamisen vuoksi viraston menot ja investointitarpeet ovat kuitenkin kasvussa. Tähän varauduttiin vuoden 2024 alussa voimaan tulevilla asiakasmaksujen korotuksilla sekä julkisen talouden suunnitelmaan tehdyillä määrärahaesityksillä.

1.2. Tuloksellisuus

PRH:n toiminnalle asetettavista tulostavoitteista sovitaan työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) ja PRH:n välisessä tulossopimuksessa. Tässä kappaleessa esitetään tulossopimuksen tavoitteet sekä niiden toteutumien raportoinnit.

1.2.1. PRH:n tulostavoitteet vuosille 2023-2026

Seuraavassa on esitetty lihavoidulla kursivilla PRH:lle asetetut tulostavoitteet ja niiden jälkeen on raportoitu toteumat. Tulossopimuksen numeeriset tulostavoitteet toteumineen on esitetty toimintakertomuksessa kuhunkin tavoitteeseen kuuluvassa kohdassa.

1.2.1.1. Tavoitealue 1: PRH:n ydintehtävät:

1.2.1.1.1. IPR-toiminnot

Tulostavoite: PRH tuottaa suomalaisille yrityksille oikea-aikaiset, laadukkaat ja kilpailukykyiset oikeuksien myöntämiseen ja neuvontaan liittyvät palvelut.

Vuonna 2023 PRH:lle jätettiin 1 745 kansallista patenttihakemusta. Määrä on suurin yli kymmeneen vuoteen, mikä kertoo suomalaisten yritysten innovointikyvystä ja luottamuksesta PRH:n tutkimus- ja muihin palveluihin. Kasvaneesta hakemuskäärästä huolimatta käsittelyajat pysyivät asiakaslupausten mukaisina. Myös muiden immateriaalioikeuksien kysyntä jatkui hyvällä tasolla.

Tulostavoite: PRH osallistuu aktiivisesti IPR-lainsäädännön, kuten patenttilain uudistamiseen, yhtenäispatentin voimaantuloon ja teollisoikeuksia koskevien EU-lainsäädäntöaloitteiden valmisteluun, sekä kansallisen IPR-strategian toimeenpanoon. Virasto hyödyntää kehittämissyössään entistä laajemmin alan kansainvälisiä ja kahdenvälisiä kehittämishankkeita.

PRH:n edustajat osallistuivat vuonna 2023 patenttilainsäädännön uudistamista valmistelevan työryhmän työhön toimimalla sekä työryhmän jäsenenä että työryhmän sihteeristössä. Valtaosan EU-maista kattava uusi yhtenäispatenttijärjestelmä tuli voimaan kesäkuun alussa 2023. PRH on valmistautunut pitkäjänteisesti yhtenäispatentin voimaantuloon ja jakanut aktiivisesti tietoa asiakkailleen uuden patentinhakujärjestelmän mahdollisuuksista ja vaikutuksista osana kehittyvää eurooppalaista patenttijärjestelmää.

PRH otti käyttöön alkuvuodesta 2023 useita vuosia valmistellun patentin uuden käsittelyjärjestelmän. Järjestelmän suunnitelmallisen kehittämisen ja onnistuneen käyttöönoton on mahdollistanut Euroopan patenttijärjestön (EPO) ja Euroopan Unionin teollisoikeusviraston (EUIPO) vetämät ja rahoittamat yhteistyöverkostot. PRH hyödyntää yhteistyön tarjoamia mahdollisuuksia osana jatkuvaa järjestelmien kehittämistä ja päivittämistä.

1.2.1.1.2. Rekisteritoiminnot

Tulostavoite: PRH tuottaa sujuvat ja laadukkaat rekisteröinti- ja tietopalvelut. Rekisteritiedon luotettavuutta ja saatavuutta parannetaan.

Kaupparekisteri-ilmoitusten käsittelyaikojen lyhentämiseksi Yritykset ja yhteisöt (YY) –tulosalueella ryhdyttiin aktiivisiin toimiin, jotta käsittelyä viivästyttäneet työjonot saatiin puretuiksi. Kaupparekisterin perustamis- ja edustamismuutosilmoitusten sekä yhdistysrekisterin perustamisilmoitusten lyhyt käsittelyaika on asiakkaille erityisen tärkeää, ja näissä päästiinkin sisäisesti asetettuihin tavoitteisiin lukuun ottamatta edustamismuutosilmoitusten käsittelyaikaa. Tämä johtui edustamisilmoitusten määrän yllättävän suuresta kasvusta erityisesti vuoden loppupuoliskolla.

Rekisteritiedon luotettavuuden ja ajantasaisuuden parantamiseksi tietojärjestelmien valvontatoiminnallisuuksia on kehitetty. Tavoitteena on ajantasaisuuden valvonnan mahdollisimman kattava automatisointi. Edunsaajarekisterin kehittämistä on jatkettu ”Tosiasiallisten edunsaajien rekisterin ajantasaisuuden, kattavuuden ja oikeellisuuden parantaminen” -projektissa, johon saadaan rahoitus EU-komissiolta.

PRH valmistautui vuoden 2023 aikana tietopalvelujärjestelmän uudistamiseen muun muassa tarkentamalla aikaisempia määrittelyjä ja kattavalla hankesuunnittelulla, jotta viraston tarjoamat kaupparekisteri-, säätiörekisteri- ja yrityskiinnitystietopalvelut olisivat laadukkaita ja sujuvia myös tulevaisuudessa. Uudistamishanke käynnistyy vuoden 2024 alussa ja jatkuu vuoteen 2026.

Tulostavoite: PRH valmistautuu kaupparekisterilain kokonaisuudistukseen, rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen vastaisen lainsäädännön muutoksin sekä muihin valmisteilla

oleviin säädösmuutoksiin toteuttamalla tarvittavat uudistukset prosesseihin, palveluihin ja tietojärjestelmiin.

PRH on valmistautunut kaupparekisterilain kokonaisuudistukseen sisäisellä ”Ajantasainen kaupparekisteri” -projektilla. Projektissa on toteutettu rekisteritiedon valvontaan liittyviä toiminnallisuuksia kaupparekisterijärjestelmään sekä jatkettu Yritys- ja yhteisötietojärjestelmän (YTJ) asiointipalvelujen kehittämistä. PRH on ottanut huomioon rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen vastaisen lainsäädännön muutokset sekä verkkosivuillaan että tilintarkastajille antamassaan ohjeistuksessa.

1.2.1.1.3. Valvontatoiminnot

Tulostavoite: PRH:n valvontatehtävissä tavoitteena on vaikuttava valvonta, jolla tuetaan valvottavien lainmukaista toimintaa sekä pyritään ennalta ehkäisemään lainvastaisia menettelyjä, kuten harmaata taloutta ja rahanpesua. Rekisteritietojen valvonnalla varmistetaan rekisteritietojen ajantasaisuus.

Kaikki PRH:n eri valvontatoiminnoille vuonna 2023 sisäisesti asetetut valvontapäätösten määrätavoitteet saavutettiin. Tilinpäätöstietojen kattavuutta koskeva tulossopimuksen vuositavoite saavutettiin: kattavuus on jo 96,2 prosenttia. Virasto on vuoden aikana aktiivisesti viestinyt valvonnan toiminnasta ja ratkaisusta tietoisuuden, ohjauksen ja vaikuttavuuden lisäämiseksi.

Tilintarkastusvalvonta teki kertomusvuonna 153 tilintarkastajaa koskevaa laaduntarkastuspäätöstä tai -ratkaisua. Tilintarkastusvalvonta tarjosi kertomusvuonna 131 tilintarkastajille mahdollisuuden keskustella laadunvalvonnan tehneen asiantuntijan kanssa toimeksiannossa tehdyistä havainnoista. Vuoden 2023 aikana PRH:n tilintarkastusvalvonta antoi päätökset ja raportit kahdesta tilintarkastusyhteisön laaduntarkastuksesta. Tilintarkastusvalvonnan tutkinta-asioissa tilintarkastuslautakunta antoi 40 päätöstä ja tilintarkastusvalvonnan tutkintatiimi teki 30 tilintarkastusvalvonnan ratkaisua.

Tilintarkastusvalvonnan vaikuttavuuden parantamiseksi PRH järjesti tilintarkastajille kaksi info- ja keskustelutilaisuutta. Tilintarkastajat kokivat ne hyödyllisiksi ja antoivat tilaisuuksista positiivista palautetta. Tilintarkastajien toiminnan rahanpesulain (laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä 444/2017) mukaisuuden varmistamiseksi virasto teki kertomusvuoden aikana rahanpesulain mukaisia tarkastuksia. PRH toimi myös rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen torjunnan kansallisessa viranomaisyhteistyöryhmässä sekä sen alaisuudessa toimivissa alatyöryhmissä.

Vuonna 2023 tilintarkastajatutkintoihin osallistui 376 kokelasta, ja kaikkiaan 159 tutkintasuoritusta hyväksyttiin. Tilintarkastajia oli 31.12.2023 yhteensä 1 256.

Tekijänoikeuden yhteishallinnointiorganisaatioiden valvonta tutki kaikkien yhteishallinnointiorganisaatioiden avoimuusraportit. PRH on edistänyt vireillä olevien tapausten tutkintaa ja osallistunut kansainväliseen yhteistyöhön.

PRH edisti rekisteritietojen ajantasaisuutta lähettämällä yrityksille noin 65 000 tilinpäätöstä ja noin 44 000 edunsaajia koskevaa muistutuskirjettä sekä noin 5 000 tilinpäätöksen puuttumista koskevaa kehotuskirjettä, joissa yhtiöitä uhkasi selvitystilaan määrääminen tai rekisteristä poistaminen.

1.2.1.2. Tavoitealue 2: Digitalisaatio ja sähköisten palvelujen kokonaisuus

1.2.1.2.1. Digikypsyys

Tulostavoite: PRH parantaa edellytyksiään asiakaslähtöisten digipalvelujen tuottamiseen, toteuttamalla osaltaan yhteisiä Suomen digikompassissa esitettyjä päämääriä sekä edistämällä dTEM-kypsyysarvioinnissa esille nostettuja kehityskohteita.

PRH on jatkanut digitalisaation edistämistä kansallisen digikompassin ja dTEM-ohjelman edellyttämällä tavalla. PRH on parantanut digipalvelujen tuottamisen kyvykkyyksiään muun muassa:

- jalkauttamalla virastoon uuden ICT-kehittämisen mallin. Mallissa on otettu kattavasti huomioon sekä säädösperusteiset vaatimukset että PRH:n omat tarpeet digiratkaisujen koordinaatiossa, suunnittelussa ja dokumentoinnissa.
- integroimalla kokonaisarkkitehtuurin kehittämisen ja hyödyntämisen kehittämisen malliin.
- luomalla asiakaskeskeisyyden kypsyysmallin.
- parantamalla kyvykkyyttään tarjota palveluja erilaisilla mobiilialustoilla. PRH määritteli palveluille yleiset mobiilivaatimukset, pilotoi mobiilitestauksen prosessia ja tuotti kyvykkyyden testata palvelujen toimivuus mobiilialustoilla.

Tulostavoite: PRH pyrkii määrätietoisesti kasvattamaan organisaation muutoskyvykkyyttä vastatakseen toimintaympäristön muutoksiin.

Muutoskyvykkyyden kasvattamisen tarve on otettu huomioon PRH:n 2023 julkaisemassa strategiassa osana laajempaa "Kehitymme ja kehitämme" -ohjelmaa. Muutoskyvykkyyden kasvattaminen koko organisaatiossa on monivuotinen ja laaja kokonaisuus. Muutoskyvykkyyttä on PRH:ssa edistetty muun muassa toiminnan ohjauksessa ja kehittämisessä seuraavasti:

- strategian ja suunnittelun vuosikellon mukaisesti toimintaympäristön muutokset on analysoitu ja niitä on peilattu toiminnan suunnittelun kokonaisuuteen.
- tietämyksen hallintaa on parannettu ja henkilöriippuvaisuutta on vähennetty tunnistamalla ja kuvaamalla tulosalueiden keskeiset avainprosessit.
- PRH:n yhteisten ja strategisten tavoitteiden sekä tulosalueiden tavoitteiden ja käynnistyvien hankekokonaisuuksien riskienhallintaa on merkittävästi parannettu. Riskienhallinnan tueksi otettiin käyttöön Inclus-järjestelmä.

Tulostavoite: Osana PRH:n strategiaa tavoitteena on luoda yhtenäiset linjaukset ja käytännöt ohjaamaan ja tehostamaan tiedonhallintaa.

Tiedonhallinnan kokonaisuuden kehittämistä ja arvon tuottamista edistettiin strategisessa ohjelmassa "Tietoa hyödynnetään toiminnan ohjaamisessa ja arvon tuottamisessa". Vuoden 2023 aikana on muun muassa:

- toteutettiin pilotti, jonka tuloksena syntyi tavaramerkin tietopalvelulle tietotuoteseloste, jossa kuvataan kyseisen palvelun tiedon laadusta kriteereillä, jotka pohjautuvat Tilastokeskuksen laatukehikon laatukriteereihin.
- asetettu PRH-tasoiset tavoitteet tiedonhallinnan edistämiseksi vuodelle 2024.

1.2.1.2.2. Palvelujen ja tiedonhallinnan kehittäminen

Tulostavoite: PRH varmistaa sen hallinnassa olevien tietojen luotettavuuden, ajantasaisuuden ja tietoturvallisuuden. PRH-tiedon tulee olla helposti saatavilla, pääsääntöisesti avoimien rajapintojen kautta.

PRH:lle laadittiin kattava tietosuojan hallintamalli: asiaankuuluvat dokumentit ja käytännöt päivitettiin ajan tasalle. Tietosuojan vuosikellon mukaiset toimenpiteet, muun muassa koulutukset, käynnistetään vuoden 2024 aikana.

PRH:n tietoturvaa edistettiin vuonna 2022 hyväksytyn tietoturvapolitiikan ja tietoturvallisuuden vuosikellon mukaisesti.

Tulostavoite: PRH jatkaa lakisääteisten palvelujen tuottamista ja kehittämistä asiakaslähtöisesti.

PRH jatkoi toimintojensa digitalisointia toteuttamalla uusia ja parantamalla olemassa olevia sähköisiä palvelujaan asiakkaille. PRH hyödynsi kattavasti palvelumuotoilun menetelmiä ja osallisti sekä henkilöstöä että asiakkaita palvelujen kehittämisessä.

PRH kehitti aktiivisesti asiointi- ja tietopalveluja, asiointijärjestelmiä sekä liittymiä valtionhallinnon yhteisiin palveluihin muun muassa seuraavasti:

- Patenttihakemusten uusi käsittelyjärjestelmä sekä asiakkaille merkittävät tieto- ja lehtipalvelu, asiakirjapalvelu sekä maksupalvelu otettiin käyttöön helmikuussa 2023.
- Asiakirjapalvelua laajennettiin joulukuussa 2023 koskemaan myös tavaramerkki- ja mallioikeuspäätöksiä.
- Käsittelyjärjestelmä uudistuksen yhteydessä uudistettiin myös integraatiot PRH:n tärkeille sidosryhmille (EPO ja WIPO).
- Vuonna 2023 YTJ-palvelun sähköisen asioinnin käyttöliittymän uudistus eteni merkittävästi, kun YTJ-palvelukokonaisuudessa julkaistiin kaksi uutta osakeyhtiön perustamispalvelua. Käyttöliittymä uudistusta jatketaan vuosina 2024-2026.
- YTJ-palveluun toteutettiin lisäksi liitteetön muutosilmoitus-palvelu, joka mahdollisti henkilömuutostosilmoitusten automaattisen rekisteröinnin alkuvuonna 2024.
- Erillisestä tilinpäätösten sähköisestä arkistosta luovuttiin.
- PRH teki teknisiä parannuksia kaupparekisteriasiakirjojen tietosuojaan sähköisessä arkistopalvelussa.
- PRH:n verkkosivustojen, prh.fi ja ytj.fi, uudistaminen aloitettiin palvelumuotoiluprojektilla, jonka aikana kuultiin laajasti eri asiakasryhmien näkemyksiä ja toiveita sivustojen parantamiseksi. Uudistustyö jatkuu vuosina 2024 – 2025.

1.2.1.3. Tavoitealue 3: Henkisten voimavarojen hallinta

Henkilöstön vaihtuvuus oli kertomusvuonna edellisvuosien tapaan edelleen melko vilkasta, ja tilanne pysynee samanlaisena myös lähitulevaisuudessa. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö on olennainen edellytys asiantuntijaorganisaation menestymiselle. Myös myönteisen työnantajakuvan ylläpitäminen ja parantaminen on entistä tärkeämpää.

Rekrytointien määrä kääntyi vuonna 2023 selvään laskuun, etenkin julkisten hakujen määrä laski. Vuoden 2022 aikana henkilöstöä haettiin julkisissa hauissa kaikkiaan 56 tehtävään, mutta vuonna 2023 enää 26 tehtävään. Vaikka rekrytointien määrä laski, hakijamäärä kuitenkin lisääntyi hieman verrattuna vuoteen 2022. Hakemusmäärien kasvun perusteella PRH on entistäkin halutumpi työnantaja.

PRH kehitti vuonna 2023 rekrytointiprosessiaan, jotta tarvittavaa osaamista saataisiin virastoon mahdollisimman oikea-aikaisesti. Prosessia selkeytettiin sen nopeuttamiseksi ja rekrytointien tukena kokeiltiin hyvällä menestyksellä myös Palkeiden tarjoamaa rekrytointin lisäpalvelua.

Tulostavoite: PRH määrittää osaamisiaan perustehtävien hoitamisen sekä toimintansa kehittämisen kannalta, ja kehittää edelleen osaamisen johtamisen kokonaisuutta. Lisäksi PRH kehittää henkilöstön osaamista tasa-arvon, yhdenvertaisuuden, syrjimättömyyden ja työelämän monimuotoisuuden edistämiseksi.

Vuonna 2023 jatkettiin edellisenä vuonna aloitettuja osaamiskartoituksia ja ryhdyttiin luomaan pohjaa PRH:n osaamispolkumalleille. Valtion yhteisen osaamisen hallinnan järjestelmän (Osaava), käyttöä laajennettiin ottamalla käyttöön Osaavan suorituksen arvioinnin prosessi. Tavoite- ja suorituksen johtamisen prosessi hoidetaan nyt kokonaisuudessaan Osaava-järjestelmässä.

Vuonna 2023 PRH hyödynsi valtion yhteisen eOppivan Moodle-verkko-oppimisympäristöä luomalla uusille prh:laisille kattavan perehdytysohjelman osaksi eOppivaa. Perehdyttämisen lisätueksi otettiin käyttöön myös mobiilisovellus.

Taulukko 1: Osaaminen, oppiminen ja uudistuminen

Osaaminen, oppiminen ja uudistuminen	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023
Osaaminen, oppiminen ja uudistuminen -indeksi; (1-5)	4,0	4,0	4,0

PRH:n johto ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta toimi aktiivisesti sekä tasa-arvon että yhdenvertaisuuden edistämiseksi PRH:n toiminnassa. Loppuvuodesta 2022 vahvistetun vuosille 2023 – 2024 laaditun tasa-arvosuunnitelman ja vuosille 2023 – 2026 laaditun yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnalle ja koko henkilöstölle järjestettiin koulutusta aiheesta keväällä 2023.

Vuosittain tehtävässä työtyytyväisyyskyselyssä oli edellisvuoden tavoin vahvuuksina toimintakulttuuri, työn sisältö ja vaikuttamismahdollisuudet, työnantajakuva ja arvot sekä työ- ja toimintaympäristö. Vastaajat antoivat edellisvuosien tapaan kriittisimmät arviot palkkaukseen liittyvissä väittämässä, vaikka palkkausindeksin arvosana nousikin jo neljättä vuotta peräkkäin, ja se on myös PRH:n työtyytyväisyyskyselyn indekseistä mittaushistorian aikana eniten noussut indeksi (2001: 2,3, 2023: 3,5).

Taulukko 2: Palkkaus, tasa-arvo, yhdenvertaisuus

Palkkaus, tasa-arvo, yhdenvertaisuus; (1-5)	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023
Palkkaus-indeksi	3,4	3,4	3,5
Oikeudenmukainen kohtelu (lähiesimiehen taholta)	4,5	4,6	4,5
Työyhteisön toimintakulttuuri	4,3	4,3	4,4
Sukupuolten tasa-arvon toteutuminen	4,5	4,5	4,5
Ihmisten yhdenvertaisuuden toteutuminen	4,4	4,4	4,5

Tulostavoite: PRH tukee ja edistää henkilöstön työhyvinvointia, motivaatiota ja sitoutuneisuutta.

Vuoden 2023 aikana jatkettiin työhyvinvoinnin vuosikellon mukaista työhyvinvoinnin tunnuslukujen seuranta ja tilannekuvan arviointia neljännesvuosittain. Tavoitteena on ollut pitää yllä työhyvinvointiasioita ja niihin liittyvää keskustelua viraston eri tasoilla koko vuoden ajan.

Kokonaistyytyväisyys nousi mittaushistorian korkeimmalle tasolle (4,1), joten tulostavoitteeksi asetettu tavoite 3,9 ylitettiin selkeästi. Kyselyssä on kaikkiaan kahdeksan pääindeksiä, jotka kaikki nousivat hieman vuoteen 2022 verrattuna.

Taulukko 3: Työtyytyväisyys

Työtyytyväisyys; (1-5)	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tulostavoite 2023
Kokonaistyytyväisyys	4,0	4,0	4,1	3,9
Työhyvinvointi, (4-10)	8,5	8,4	8,4	8,3
Työn ja yksityiselämän yhteensovittaminen	4,5	4,5	4,6	-
Motivoituminen ja innostuminen työssä	4,0	4,0	4,1	-
Työpaikan suositteluhaluus	4,2	4,1	4,3	-

Työtyytyväisyyskyselyn lisäksi toteutettiin kolme minikyselyä, joissa oli samoja kysymyksiä kuin itse työtyytyväisyyskyselyssäkin. Näiden kyselyjen tuloksia käsitellään tiimien ja tulosalueiden lisäksi myös työsuojelutoimikunnassa, yhteistyötoimikunnassa sekä yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Työhyvinvoinnin seurannassa on mukana myös muita tunnuslukuja.

Taulukko 4: Tuloksekkaan työn tekemisen edellytykset

Tuloksekkaan työn tekemisen edellytykset; (1-5)	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023
Tuloksellisen työn tekemisen mahdollistaminen (lähiesimiehen taholta)	4,3	4,3	4,3
Mahdollisuus kokeilla ja tehdä asioita uudella tavalla	3,7	3,7	3,8
Mahdollisuus vaikuttaa työhön	4,1	4,1	4,1
Oppimisen ja uudistumisen mahdollisuudet työssä	4,2	4,2	4,2
Uskallus tarvittaessa uudistaa omaa työtä	3,8	3,7	3,8
Työskentelyvälineet ja tuloksellinen työskentely	4,2	4,2	4,2

Tulostavoite: *PRH valmistautuu osaltaan toteuttamaan valtion toimitilastrategian ja alueellisen saatavuuden tavoitteita edistämällä siirtymistä monipaikkaiseen työskentelyyn lähtökohtana asiakastarpeet, viraston toiminnan tehokkuus ja henkilöstön työhyvinvointi.*

PRH käynnisti Senaatti-kiinteistöjen kanssa suunnittelun siirtymisestä valtion toimitilastrategian mukaisiin yhteiskäyttöisiin tiloihin. Mukana suunnittelussa on useita muita virastoja, joiden toimintoja tultaisiin sijoittamaan tiloihin, jotka nykyisellään ovat vain PRH:n ja Valtiokonttorin käytössä. Tilasovitusten on määrä valmistua vuoden 2024 alussa, jonka jälkeen voidaan tehdä päätökset toteutuksen käynnistämisestä.

Työtyytyväisyyskyselyn väittämän ”Lisääntynyt etätyö on lisännyt työhyvinvointiani” saamat arviot olivat kokonaisuutena edelleen korkealla tasolla (4,3). Esihenkilöt ja johtoon kuuluvat antoivat etätyön työhyvinvointia lisänneelle vaikutuksille muita henkilöstöryhmiä alempia arvioita. Osa henkilöstöstä kaipasi kyselyn sanallisissa vastauksissaan enemmän yhteisöllisyyttä ja kasvokkaista vuorovaikutusta, joka ei aina toteutunut edes virastopäivinä.

1.2.1.4. Tavoitealue 4: Johtaminen ja resurssien hallinta

Tulostavoite: *PRH laatii toimintasuunnitelman tietojohtamisen edistämiseksi.*

Tietojohtamisen ytimessä ovat PRH:n tuottaman tiedon luotettavuus, helppokäyttöisyys ja yhteensopivuus, mitkä puolestaan ovat PRH:n luoman ja ylläpitämän asiakasarvon olennaisia elementtejä.

Osana strategiatyötä PRH:ssa valmisteltiin strategisten päämäärien saavuttamista tukevat strategiset kehitysohjelmat, joista ohjelma ”Tietoa hyödynnetään toiminnan ohjaamisessa ja arvon tuottamisessa” sisältää toimenpiteitä tietojohtamisen edistämiseksi. Ohjelman toimenpiteet pohjautuvat PRH:n 2022 lopulla laatimaan tietojohtamisen visioon. Yhtenä toimenpiteenä toteutettiin business intelligence -järjestelmän hankintaan liittyvä tarvekartoitus sekä nykytilan selvitys PRH:n talouden suunnittelusta ja raportoinnista.

Tulostavoite: *PRH jatkaa kokonaisvaltaisen riskienhallintajärjestelmän käyttöönottoa. Riskienhallinta on ennakoivaa johtamista. Sen avulla varmistetaan viraston strategian ja tavoitteiden saavuttaminen sekä viraston toimintaedellytykset ja toiminnan jatkuvuus.*

PRH:n kokonaisvaltaisessa riskienhallinnassa ja sen kehittämisessä edistyi vuoden 2023 aikana Inklus-järjestelmän käyttöönoton avulla. Tällä hetkellä riskienhallintaa toteutetaan kaikilla PRH:n riskienhallintapolitiikan mukaisilla tavoilla, ja lähtökohtana ovat PRH:n toiminnalle sen eri tasoilla asetetut tavoitteet. Riskienhallintaa on myös pyritty kytkemään entistä tiiviimmin keskeisiin

toiminnan johtamisen, ohjaamisen ja seurannan prosesseihin. Riskienhallintaan liittyvän raportoinnin linjaukset hyväksyttiin syksyllä 2023.

Tulostavoite: PRH varautuu maksutulujen ja talousarviorahoituksen muutoksiin tehostamalla edelleen tulokertymän ja toimintamenojen seurantaa sekä investointien kustannusvaikutusten arviointia.

Alkuvuodesta 2023 PRH:n maksutaulukoihin tehtiin korotusesitys, jonka TEM hyväksyi joulukuussa. TEM aikaisti yhtenäispatenttikompensaatioon varatun määrärahan käyttöä noin 1,2 miljoonalla eurolla vuonna 2023. Määrärahaa korotettiin 2,7 miljoonaan euroon vuodelle 2024. TEM rahoitti hallinnonalan digimomentilta myös joitakin viraston investointeja.

Tulostavoite: PRH varmistaa Suomen kestävän kasvun ohjelman (RRF-väline) toimeenpanossaan sisäisen valvonnan, seurannan ja raportoinnin toimivuuden EU:n RRF-asetuksen (2021/241) ja kansallisen RRF-toimeenpanosäädöksen ”Laki Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineen hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta (537/2022)”, vaatimukset huomioiden.

PRH toteutti Yrityksen digitalous -hankkeen RRF-tavoitteiden todentamiseen liittyen auditoinnin, jossa ulkoinen toimittaja arvioi ja antoi raportin tavoitteen toteutumisen todentamiseksi. Valtiovarainministeriön controller-toiminto suoritti PRH:ssa RRF-hankkeen hallinta- ja rahoitusmallin tarkastuksen. Tarkastuksen johdosta PRH täydensi hallintamallin kuvausta.

Tulostavoite: Viraston rahoitusmallin kokonaisuutta arvioidaan ja kehitetään yhteistyössä tulosohtajan ministeriön kanssa.

Rahoitusmallin kokonaisuus on ollut esillä tuloskeskusteluissa ministeriön kanssa. Ongelmia kokonaisuudessa on tunnistettu, mutta toistaiseksi kehittämistoimenpiteitä niiden korjaamiseksi ei ministeriössä vielä ole käynnistetty.

1.3. Vaikuttavuus

PRH:n toiminnan yhteiskunnallista vaikuttavuutta voidaan arvioida muun muassa siten, kuinka hyvin virasto suoriutuu sille asetetuista lakisääteisistä tehtävistä sekä tulosohtajan ministeriön PRH:lle asettamista tulostavoitteista. Tätä tuloksellista vaikuttavuutta on kuvattu kappaleessa 1.2 Tuloksellisuus.

PRH:n vaikuttavuutta yhteiskunnassa kuvastaa myös PRH:n palvelujen kysyntä. PRH:n tehtävät liittyvät yksinoikeuksien tutkimiseen ja rekisteröintiin, yhteiskunnan perusrekisterien ylläpitämiseen, rekisteritiedoista annettaviin tietopalveluihin sekä PRH:n vastuulle annettuihin valvontatehtäviin. Näitä esitetään kappaleessa 1.3.1.1. PRH:n palvelujen kysyntä

PRH on kehittänyt toimintaansa ja parantanut vaikuttavuuttaan tulossopimuksen liitteenä olevan toimeenpanosuunnitelman mukaan. PRH:n keskeiset kehittämistoimenpiteet liittyvät digitalisaation edistämiseen. PRH digitalisaation edistäjänä kuvataan kappaleessa 1.3.2.

1.3.1. Toiminnan vaikuttavuus

1.3.1.1. PRH:n palvelujen kysyntä

Seuraavassa taulukossa on kuvattu PRH:n keskeisimpien palvelujen kysyntä.

Taulukko 5: PRH:n palvelujen kysyntä

PRH:n palvelujen kysyntä; (kpl)	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023
Kansalliset patenttihakemukset	1 662	1 447	1 745
Kansainväliset patenttihakemukset: PCT-hakemukset (RO: Suomi vastaanottava viranomaisena)	933	892	757
Kansainväliset patenttihakemukset: uutuustutkimukset (PCT/ISA/FI)	382	274	190
Kansainväliset patenttihakemukset: patentoitavuuden esitutkimukset (PCT/IPEA/FI)	42	35	18
Suomessa voimaansaatetut eurooppapatentit	6 609	4 473	3 894
Hyödyllisyysmallihakemukset	259	235	255
Kansalliset tavaramerkkihakemukset	3 331	3 655	2 617
Laajalti tunnetut tavaramerkit	3	1	3
Kansainväliset tavaramerkkirekisteröinnit, joissa Suomi alkuperämaana	84	45	57
Suomeen kohdistetut kansainväliset tavaramerkkirekisteröinnit	1 039	974	823
Kansalliset mallioikeushakemukset	95	68	70
Malleja yhteensä kansallisissa mallioikeushakemuksissa	151	104	91
Mallien kansainväliset rekisteröinnit	25	26	30
Malleja kansainvälisissä rekisteröinneissä yhteensä	76	44	50
Kaupparekisteri-ilmoitukset yhteensä	331 415	328 645	381 759
Uudet kaupparekisteri-ilmoitukset	41 491	38 665	38 833
Muutosilmoitukset kaupparekisteriin	239 462	241 966	323 122
Muut ilmoitukset kaupparekisteriin	50 462	48 014	19 804
Kaupparekisteriin toimitetut tilinpäätösasiakirjat	228 987	233 195	258 478
Yrityskiinnitysasiat	4 565	4 428	4 238
Säätiöhakemukset ja ilmoitukset	2 151	2 151	2 133
Säätiöiden vuosiselvitykset	2 700	2 628	2 676
Yhdistysrekisteri-ilmoitukset	30 964	31 006	30 896
Uskonnollisten yhdyskuntien ilmoitukset (sisältää seurakunnat)	224	158	268
Tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen hyväksymishakemukset	95	119	109
Tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen hyväksymisen lakkauttamishakemukset	123	125	128
Tilintarkastajatutkinnon tutkintohakemukset	464	423	494
Tilintarkastajien valvonnassa vireille tulleet tutkinta-asiat	88	73	58

1.3.1.2. Sähköinen asiointi ja digikypsyys

PRH:n digitalisaation edistymistä mitataan sekä dTEM-digikypsyysindeksillä että sähköisen asioinnin kattavuutta kuvaavilla mittareilla. Tavoitteena on, että sähköinen asiointi kattaa mahdollisimman suuren osan PRH:n palveluista, ja että sähköisten palvelujen käyttöaste kasvaa ja pysyy korkeana.

dTEM-digikypsyysindeksin tavoitteeksi asetettua arvosanaa ei saavutettu. Vuosina 2021 ja 2023 arviointi tehtiin PRH:ssa itsearviointina, kun taas vuonna 2022 arvioinnin teki ulkoinen TEM:n asettama arviointiryhmä.

Alla olevassa taulukossa esitetään sähköisen vireillepanon palvelukohtaiset toteumat. Patentti- ja tavaramerkkiasioissa ollaan käytännössä saavutettu se sähköisen asioinnin taso, johon virasto voi omin toimin päästä. Tavaramerkkiasioissa kaikki kotimaiset hakijat asioivat jo sähköisesti. Paperiasointi on mahdollista vain erityisistä syistä, jolloin hakijat voivat jättää hakemuksen paperisena tai sähköpostitse. Paperiasointimahdollisuutta käyttävät ulkomaiset hakijat sekä ne asiamiehet, joilla ei ole mahdollisuutta tunnistautua verkkopankkitunnuksilla tai mobiilivarmenteella Suomi.fi-palvelussa.

Taulukko 6: dTEM-digikypsyys ja sähköisen vireillepanon osuus

dTEM-digikypsyys ja sähköisen vireillepanon osuus	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tulostavoite 2023
dTEM-digikypsyys, (1-5)	3,23	3,14	2,95	3,25
Sähköinen vireillepano, PRH keskimäärin (%)	90,8	92,3	93,5	-
Patenttihakemukset, (%)	97,4	97,1	98	-
Tavaramerkkihakemukset, (%)	96,7	96,3	96,6	-
Kaupparekisteri-ilmoitukset (%), ei sisällä tilinpäätösilmoituksia	81,8	83,9	86,8	-
Yhdistysilmoitukset, (%)	87,1	92,0	92,7	-

Kaupparekisterin sähköisen ilmoittamisen aktiivisuus kasvoi viime vuonna. Asiakkaat ovat ilman pakottavaa lainsäädäntöä siirtyneet kaupparekisterin sähköisten palvelujen käyttäjiksi kuitenkin verrattain hitaasti. Asiakkaita on kannustettu sähköisen asioinnin käyttöön monin tavoin, kuten kehittämällä sähköisen asioinnin palveluja, paperi-ilmoittamista edullisemmalla hinnoittelulla sekä aktiivisella tiedottamisella. Osakeyhtiöiden sähköisen perustamisen osuus onkin kasvanut viime vuosina merkittävästi, ja oli viime vuonna 89 prosenttia. Ainoastaan erityisissä muutosilmoitustyypeissä sähköisen asioinnin aste oli hieman tätä alempi. Tarkemmat tilastot esitetään alla olevassa taulukossa.

Taulukko 7: Sähköisen asioinnin osuus kaupparekisteriasioissa

Sähköisen asioinnin osuus kaupparekisteriasioissa; (%)	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023
Osoite- ja yhteystietojen muutokset	98,3	97,8	98,4
Yksityisen elinkeinonharjoittajan perusilmoitus	96,3	96,9	97,1
Osakeyhtiön perustaminen	79,3	81,2	88,7
Asunto-osakeyhtiön perustaminen	92,6	94,9	94,2
Edustamisilmoitukset (osakeyhtiö)	87,4	90,9	92,8
Muut muutosilmoitukset	71,8	75,4	78,0

1.3.1.3. Verkkopalvelujen tilastotietoa**Taulukko 8: Sähköisesti jätetyt hakemukset ja ilmoitukset**

Sähköisesti jätetyt hakemukset ja ilmoitukset sekä sähköisten osuus kaikista	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023
Kotimaiset patenttihakemukset	1 584	1 366	1 667
Sähköisten osuus kotimaisista patenttihakemuksista (%)	95	94	96
Suomessa voimaan saatetut EP-patentit	6 673	4 791	3 861
Sähköisten osuus Suomessa voimaan saatetuista EP-patenteista (%)	99	99	99
PCT-hakemukset	919	886	749
Sähköisten osuus PCT-hakemuksista (%)	98	99	99
Hyödyllisyysmallihakemukset	139	136	141
Sähköisten osuus hyödyllisyysmallihakemuksista (%)	54	58	55
Kansalliset tavaramerkkihakemukset	3 331	2 655	2 617
Sähköisten osuus kansallisista tavaramerkkihakemuksista (%)	97	96	98
Mallioikeushakemukset	95	68	70
Sähköisten osuus mallioikeushakemuksista (%)	92	96	89
Kaupparekisterin oy-perusilmoitukset	17 249	16 008	17 436
Sähköisten osuus kaupparekisterin oy-perusilmoituksista (%)	79	81	89
Kaupparekisterin muutosilmoitukset	164 840	168 556	204 305
Sähköisten osuus kaupparekisterin muutosilmoituksista (%)	83	86	89
Kaupparekisterin yeh-perusilmoitukset	18 948	18 607	19 585
Sähköisten osuus kaupparekisterin yeh-perusilmoituksista (%)	96	97	97
Kaupparekisterin tilinpäätösilmoitukset (vuodesta 2022 alkaen vain Verosta tulleet)	232 114	179 094	249 871

Sähköisten osuus kaupparekisterin tilinpäätösilmoituksista (%)	87	67	90
YTJ-muutosilmoitukset (yhteystiedot)	72 818	76 204	92 269
Sähköisten osuus YTJ-muutosilmoituksista (%)	98	98	98
Yhdistysrekisteri-ilmoitukset	27 161	28 657	30 700
Sähköisten osuus yhdistysrekisteri-ilmoituksista (%)	87	92	93

Taulukko 9: Verkkosivustojen ja tietopalvelujen käyttö

Verkkosivustojen ja tietopalvelujen käyttö; (kpl)	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023
Prh.fi-sivustolla käyntien määrä	ei saatavilla	2 781 709	2 918 105
Ytj.fi-sivustolla käyntien määrä	ei saatavilla	6 766 564	6 713 864
Avoin tieto, tehdyt haut	259 000 000	333 728 849	403 570 126
Patenttitietopalvelu	-	-	291 736
Patenttilehti	-	-	2 585
Hyödyllisyysmallilehti	-	-	1 372
Tavaramerkkitietopalvelu	423 300	312 621	430 599
Mallioikeustietopalvelu	14 900	13 318	13 318
YTJ-tietopalvelu	18 400 000	20 200 000	36 878 633
Virre-tietopalvelu: käyttöliittymästä tehdyt haut	-	3 761 133	8 483 162
Virre-tietopalvelu: rajapintahaut	-	66 691 657	93 423 064
Tilinpäätöstiedot sovelluspalvelusta	190 000	210 000	241 814
EBR-tietopalvelussa Suomeen tehdyt haut	60 000	72 000	40 716
Yhdistysrekisterin tietopalvelu	515 000	560 000	552 012
Tilintarkastajahaku	36 100	73 027	76 101

Taulukko 10: Sähköisten tukipalvelujen käyttö

Sähköisten tukipalvelujen käyttö	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023
Maksaminen verkossa: Paytrail-tapahtumat yhteensä	266 642	233 725	231 181
Sähköiset allekirjoitukset: Patenttiasiat (HST)	13 073	10 963	10 302
Sähköiset allekirjoitukset: Yhdistysasiat (suomi.fi)	27 161	28 657	30 700
Suomi.fi-valtuutuskyselyt	78 465 901	82 273 340	86 014 387

Yrityksen digitalous –hanke

Yrityksen digitalous (YD) -hankkeen työ eteni vuonna 2023 pääosin suunnitelman mukaisesti. Hankkeelle asetettu tavoite organisaatioiden välisten verkkolaskujen määrän nostamisesta 90 prosenttiin vuoden 2023 loppuun mennessä saavutettiin.

Vuoden 2023 aikana valmistui useita yksityisten toimijoiden kanssa yhteistyössä tehtyjä kokeiluja sekä asiakasymmärrystutkimuksia. Esimerkkejä valmistuneista kokeiluista:

- Rakennusteollisuuden kanssa tehdyssä Peppol-hankintasanomat -kokeilussa todennettiin, että rakennusteollisuuden ekosysteemi pystyy toteuttamaan Peppol-sanomien tuotannolliseen käyttöön johtavat toimet.
- Verkkolaskulla vauhtia varastokirjanpitoon -kokeilussa saatiin todennettua, miten tuotteen ja erätiedon kulkeminen osana verkkolaskua voisi helpottaa maatalous- ja pienyrittäjien sekä sidosryhmien työtä ja keventää raportointia.
- Raportoinnin keventäminen pitkän tuloslaskelman ja taseen avulla -kokeilussa testattiin kuinka ns. pitkä tulos- ja taselaskelma pääkirjantilien tasolla esitettynä palvelisi eri viranomaisten ja muiden tiedonhyödyntäjien tarpeita.
- Oikeushenkilön digitaaliseen lompakkoon liittyen saatiin valmiiksi useita kokeiluja, muun muassa tekniset kokeilut eKuitin välittämistä yrityslompakkoon Aries-tekniikalla ja OpenID-tekniikalla.
- Nordic Smart Government & Business -hankkeen ja Virtual Finland -hankkeen kanssa yhteistyössä saatiin valmiiksi kokeilu yrityksen perustamisesta toiseen Pohjoismaahan perustuen kaupparekisterin tietoihin.

Kesäkuussa 2023 PRH:ssa saatiin tuotantokäyttöön sähköinen tilinpäätösarkisto. Digitaalisten tilinpäätösten käyttöä edistettiin vuoden 2023 aikana muun muassa kahden ohjelmistotoimittajan kanssa tehdyillä tuotantokäyttöön tähtäävillä kokeiluilla. Lainsäädäntömuutos kestävyysraportointidirektiivin voimaansaattamisesta hyväksyttiin vuoden 2023 lopulla. Kestävyysraportointivelvoite yrityksille alkaa vaiheittain vuoden 2024 tilikausista alkaen, ja siten kirjanpitolaissa määritellyille yrityksille tulee velvoite toimittaa tilinpäätöksensä rakenteisessa muodossa PRH:lle.

PRH mahdollisti yhteistyössä YD-hankkeen kanssa ensimmäisenä valtionhallinnon kirjanpitoyksikkönä eKuitin saamisen. Toteutuksessa pyrittiin ottamaan huomioon valtion vaatimukset siten, että toteutus on mahdollinen jatkossa myös muille julkishallinnon toimijoille.

eKuittien käyttöönottoa tukemaan perustettiin eri toimijoista koostuva Mirror-ryhmä. QR-koodin määrittely eKuitin välitykseen liittyen saatiin valmiiksi. eKuitin käyttöönottamisesta julkaistiin myös infovideoita. Vuonna 2023 valmistui myös hankintasanomia, verkkolaskuja ja eKuitteja koskeva lainsäädännön esiselvitys.

Yritysten ja yhteisöjen digilompakkoa suunnittelevassa projektissa valmistui vuoden aikana useita asiakasymmärrystutkimuksia ja kokeiluja sekä lainsäädäntöön liittyviä selvityksiä, muun muassa selvitys eIDAS2-asetuksen vaatimuksista yrityslompakolle sekä selvitys viranomaisista sähköisten attribuuttitodistusten myöntäjänä. eIDAS2-asetusta koskevat neuvottelut päättyivät loppuvuonna 2023.

Vuoden 2023 aikana toteutettiin ekosysteemin johtamisen tueksi työkaluja, joiden avulla on mahdollista kehittää laajojen kokonaisuuksien yhteistoimintaa ilmiölähtöisesti, yritysten ja markkinoiden tilannekuvan pohjalta. Yritysten digikyvykkyyksien tilannetta kuvaava datalähtöinen asiakassegmentointi sekä ekosysteemin eri osien riippuvuuksia ja vaikutussuhteita kuvaava systeemimalli valmistuivat. YD-hankkeen päättymisen jälkeen Yrityksen digitalous -ekosysteemin vastuuministeriönä toimii TEM ja vastuuvirastona PRH. Uudet tehtävät edellyttävät kuitenkin toimintaan tarvittavan rahoituksen saamista.

YD-hanke osallistui kesäkuussa 2023 Suomi-areenaan. Tietoiskuja ja webinaareja järjestettiin useasta aiheesta, muun muassa hankintojen sähköistämisestä. Digitalouden hyödyistä yritykselle julkaistiin video.

1.3.2. Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Virastolla ei ollut vuonna 2023 siirto- tai sijoitusmenoja.

1.4. Toiminnallinen tehokkuus

1.4.1. Toiminnan tuottavuus

Patentit ja tavaramerkit (PTM) -tulosalueella prosessin kehittämisen tukena käytetään työn tehokkuuden mittaamista. Mittaus tukee sisäistä tavoitetta, jonka tarkoituksena on pienentää varsinaiseen tutkimukseen käytetyn ajan hajontaa eri tutkijaryhmissä. Yritykset ja yhteisöt (YY) -tulosalueella ilmoituskäsittelyn nopeus on keskeisin tulostavoite, jota sisäiset tavoitteet tukevat.

Olennaista toiminnan tehokkuuden kasvattamisessa on niin työprosessien, käsittelyjärjestelmien kuin osaamisen jatkuva kehittäminen.

1.4.2. Toiminnan taloudellisuus

PRH:n toiminnan taloudellisuuden mittarina on PRH:n yksikkökustannusten muutos, joka lasketaan PTM:n ja YY:n kokonaiskustannusten ja näiden avainsuoritteiden välisestä suhteesta kokonaiskustannusten osuudella painotettuna. Mittari ei sisällä kaikkea PRH:n ja sen tulosalueiden suoritetuotantoa, ja sitä on tulkittava vain suuntaa antavana.

PRH:n keskimääräiset yksikkökustannukset laskivat 4,7 prosenttia. Yksikkökustannusten lasku oli seurausta erityisesti YY:n suoritemäärän kasvusta edellisvuoteen verraten.

Taulukko 11: PRH:n yksikkökustannusten muutos

PRH:n yksikkökustannusten muutos; (%)	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023
Yksikkökustannusten muutos-%	-0,9 %	3,5 %	-4,7 %

1.4.3. Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Tulojen perintä perustuu lakiin Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista 2.12.2021(1057/2021).

Kustannuslaskennan kustannuserittely perustuu Valtiokonttorin antamaan ohjeeseen VK/99662. Yhteisten kustannusten vyörytysperusteena käytetään pääsääntöisesti kunkin kustannusvastaavuusryhmän substanssitoiminnan htv-määrää.

PRH:n maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus oli kokonaisuutena 83,7 prosenttia. Kun alijäämän kattamiseksi saadut määrärahat otetaan huomioon, kokonaiskustannusvastaavuus oli 99,8 prosenttia.

Maksulliseen toimintaan saatu budjettirahoitus oli riittävä kattamaan suurimman osan syntyneistä alijäämistä. Poikkeuksena tästä on tilintarkastusvalvonnan kustannusvastaavuus, joka jäi alijäämäiseksi noin 0,2 miljoonaa euroa. Lisäksi patenttitoiminta jäi määräraharahoituksen jälkeen noin 2,2 miljoonaa euroa alijäämäiseksi, mikä johtuu poistojen kasvusta (0,5 miljoonaa euroa), henkilöstömenojen kasvusta (0,8 miljoonaa euroa) ja

palvelujen ostojen kasvusta (0,6 miljoonaa euroa) ja yhteisten kustannusten vyörytysten kasvusta (0,5 miljoonaa).

Viraston tuotoista 88,6 prosenttia tulee PRH:ta koskevan maksuperustelain ja -asetuksen perusteella hinnoitelluista julkisoikeudellisista suoritteista ja 9,2 prosenttia liiketaloudellisesti hinnoitelluista suoritteista. Maksuperustelain mukaisista julkisoikeudellisista suoritteista 2,2 prosenttia on yhdistysrekisterin tuloja, jotka on asetuksella säädetty alle omakustannusarvon hinnoitelluiksi suoritteiksi.

Taulukko 12: Julkisoikeudelliset suoritteet

Taulukossa oleva budjettitavoite on sovitettu omakustannustason mukaiseksi, kun otetaan huomioon saatavat määrärahat.

Julkoisoikeudelliset suoritteet, luvut tuhansina euroina	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Budjetoitu tavoite
Tuotot				
Tuotot liiketaloudellisista suoritteista	0	0	0	0
Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista	47 797	43 989	44 384	43 194
Muut tuotot	732	760	875	849
Tuotot yhteensä	48 529	44 749	45 259	44 043
Toiminnan erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	52	62	42	30
Henkilöstökustannukset	21 904	21 703	23 762	22 000
Vuokrat	1 380	1 337	1 495	1 100
Palvelujen ostot	13 837	11 848	11 726	11 800
Muut erilliskustannukset	368	441	549	450
Erilliskustannukset yhteensä	37 541	35 391	37 574	35 380
Käyttäjäämä	10 988	9 358	7 685	8 663
Tukitoimintojen kustannukset	11 179	11 384	12 785	11 300
Poistot	3 905	3 054	1 660	3 000
Korot	0	0	203	250
Yhteiskustannukset yhteensä	15 084	14 438	14 648	14 550
Kokonaiskustannukset yhteensä	52 625	49 829	52 222	49 930
Ylijäämä +, alijäämä -	-4 096	-5 080	-6 963	-5 887
Kustannusvastaavuus prosentteina	92	90	87	88

Julkoisoikeudellisten suoritteiden erilliskustannukset nousivat noin 2 miljoonaa euroa, joka kompensoitui sillä, että julkisoikeudellisten suoritteiden tulot nousivat noin 0,5 miljoonaa euroa ja poistot pienentyivät noin 1,4 miljoonaa euroa. Yhteiset kustannukset kasvoivat 1,4 miljoonaa euroa.

Taulukko 13: Alle omakustannusarvon hinnoiteltujen suoritteiden kustannusvastaavuus

Alle omakustannusarvon hinnoitellut julkisoikeudelliset suoritteet, luvut tuhansina euroina	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Budjetoitu tavoite
Tuotot				
Tuotot liiketaloudellisista suoritteista	0	0	0	0
Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista	1 129	1 033	1 053	1 018
Muut tuotot	0	0	90	0
Tuotot yhteensä	1 129	1 033	1 143	1 018
Toiminnan erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0
Henkilöstökustannukset	845	665	790	690
Vuokrat	113	103	72	100
Palvelujen ostot	1 108	952	897	950
Muut erilliskustannukset	0	5	1	0
Erilliskustannukset yhteensä	2 066	1 725	1 760	1 740
Käyttäjäämä	-937	-692	-617	-722
Tukitoimintojen kustannukset	612	620	617	640
Poistot	1 275	1 495	1 523	1 450
Korot	0	0	111	100
Yhteiskustannukset yhteensä	1 887	2 115	2 251	2 190
Kokonaiskustannukset yhteensä	3 953	3 840	4 011	3 930
Ylijäämä +, alijäämä -	-2 824	-2 807	-2 868	-2 912
Kustannusvastaavuus prosentteina (%)	29 %	27 %	28 %	26 %

Alle omakustannusarvon hinnoitellut suoritteet ovat yhdistysten ja uskonnollisten yhdyskuntien suoritteita, jotka voivat voimassa olevien PRH:n suoritteista annetun lain ja TEM:n antaman asetuksen nojalla olla alihinnoiteltuja yhteiskuntapoliittisista syistä. Taulukko sisältää yhdistysrekisterin julkisoikeudelliset suoritteet (PRH 696/2014).

Alle omakustannusarvon hinnoiteltujen suoritteiden kustannusvastaavuus pysyi edellisen vuoden tasolla. Saatu määräraha (3 398 tuhatta euroa) riitti kattamaan syntyneet kustannukset poistoineen.

Taulukko 14: Liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuuslaskelma

Liiketaloudelliset suoritteet, luvut tuhansina euroina	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Budjetoitu tavoite
Tuotot				
Tuotot liiketaloudellisista suoritteista	4 670	4 371	4 689	4 723
Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista	0	0	0	0
Muut tuotot	0	0	0	0
Tuotot yhteensä	4 670	4 371	4 689	4 723
Toiminnan erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1	1	0	0
Henkilöstökustannukset	458	788	661	650
Vuokrat	31	55	47	50
Palvelujen ostot	2 595	3 007	3 183	3 000
Muut erilliskustannukset	4	6	6	0
Erilliskustannukset yhteensä	3 089	3 857	3 897	3 700
Käyttäjäämä	1 581	514	792	1 023
Tukitoimintojen kustannukset	275	504	409	470
Poistot	515	580	454	530
Korot	0	0	44	0
Yhteiskustannukset yhteensä	790	1 084	907	1 000
Kokonaiskustannukset yhteensä	3 879	4 941	4 804	4 700
Ylijäämä+, alijäämä -	791	-570	-115	23
Kustannusvastaavuus prosentteina (%)	120	88	98	100

Liiketaloudelliset tulot nousivat noin 0,3 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

Virre-tietopalvelun ja Yhdistystietopalvelun poistot ja tietojärjestelmän kustannukset on kohdistettu liiketaloudellisiin suoritteisiin kyselymäärien perusteella. Muut kustannukset on eroteltu liiketaloudellisiin suoritteisiin käytetyn työmäärän perusteella. Lisäksi osa kustannuksista (esimerkiksi LEI ja EBR) on kirjattu suoraan liiketaloudellisille suoritteille.

Henkilöstökustannusten ja tukipalvelujen kustannusten osuus lasketaan työaikakirjausten perusteella. Kustannusten väheneminen selittyy sillä, että tietopalveluun on käytetty edellistä vuotta vähemmän työaikaa.

Palvelujen ostojen määrä on pysynyt ennallaan, koska liiketaloudellisten tietopalvelukyselyjen määrä suhteessa julkisoikeudellisiin kyselyihin sekä LEI-tunnisteisiin liittyvien tietojärjestelmämuutosten kustannusten määrä on pysynyt ennallaan.

1.4.4. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Virastossa ei ole ollut yhteisrahoitteista toimintaa vuonna 2023.

1.5. Tuotokset ja laadunhallinta

1.5.1. Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Taulukko 15: Tilastotietoa PRH:n päätöksistä

Tilastotietoja PRH:n päätöksistä; (kpl)	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023
Myönnetty patentit	545	677	586
Loppuunkäsittely kansalliset patenttihakemukset	1 552	1 731	1 561
Käsittely PCT-hakemukset (PCT/RO)	974	855	733
Tehdyt uutuustutkimukset (PCT/ISA)	391	316	208
Tehdyt patentoitavuuden esitutkimukset (PCT/IPEA)	40	39	28
Suomessa voimaansaatetut eurooppapatentit	6 609	4 473	3 894
Rekisteröidyt hyödyllisyysmallihakemukset	219	235	215
Loppuunkäsittely hyödyllisyysmallihakemukset	251	259	250
Ratkaistut kansalliset tavaramerkkihakemukset	3 441	2 500	2 849
Loppuunkäsittely laajalti tunnettujen merkkin hakemukset	1	3	2
Kansainväliset tavaramerkit: käsitellyt Madrid-hakemukset, jossa alkuperämaa Suomi	84	48	57
Kansainväliset tavaramerkit: ratkaistut Madrid-hakemukset, joissa kohdema Suomi	1 027	945	951
Rekisteröidyt mallit	80	58	63
Kaupparekisteriin rekisteröidyt perustamisilmoitukset	41 763	38 910	37 974
Käsittely kaupparekisterin muutosilmoitukset	236 426	230 601	271 903
Käsittely edunsaajailmoitukset	36 347	37 088	51 233
Vastaanotetut tilinpäätösasiakirjat	264 750	269 241	279 966
Vahvistetut yritysliittymykset	2 307	2 445	2 117
Rekisteröidyt uudet säätiöt	28	28	25
Käsittely säätiöiden muutosilmoitukset	1 252	1 437	1 444
Rekisteröidyt säätiöiden vuosiselvitykset	2 723	2 574	2 679
Säätiövalvonnan ratkaisut	20	22	20
Rekisteriin merkityt uudet yhdistykset	2 155	1 909	2 004
Muutokset ja purkautumiset yhdistysrekisteriin (sisältää nimenkirjoittajamuutokset)	27 412	29 741	29 386
Päätökset uskonnollisten yhdyskuntien asioissa (sisältää seurakunnat)	235	181	241
Tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen hyväksymiset	95	119	109
Tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen hyväksymisen lakkauttamiset	123	125	128
Päätökset tilintarkastajatutkintohakemuksiin	464	423	494
Esittely tutkinta-asioissa tilintarkastuslautakunnalle	27	31	40
Tilintarkastusvalvonnan ratkaisut tutkinta-asioissa	53	35	30
Esittely oikaisuvaatimusasioissa tilintarkastuslautakunnalle	25	12	19
Tilintarkastusyhteisöjä koskevat laaduntarkastuspäätökset	6	2	36
Tilintarkastajia (henkilöt) koskevat laaduntarkastuspäätökset	174	147	153

Taulukko 16: Voimassaolevat teollisoikeudet, rekistereissä olevat yhteisöt, yritysikiinnitykset sekä tilintarkastusasiat

Voimassaolevat teollisoikeudet, rekistereissä olevat yhteisöt, yritysikiinnitykset ja tilintarkastusasiat; (kpl)	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023
Suomeen myönnetty kansalliset patentit	6 609	6 454	6 370
Suomessa voimaan saatetut eurooppapatentit	50 370	50 014	47 770
Teollisoikeusasiamiesrekisterissä auktorisoituja asiamiehiä	351	351	346
Hyödyllisyysmallisuoijat	2 461	2 282	2 154
Kansalliset tavaramerkit	63 336	61 252	59 752
Laajalti tunnettuja tavaramerkkejä luettelossa	73	76	77
Suomessa hyväksytyt tavaramerkkien kansainväliset rekisteröinnit, voimassaolevia	30 839	29 902	28 814
Mallioikeusrekisteröinnit	1 319	1 189	1 044
Yritykset kaupparekisterissä	641 619	666 696	688 991
Rekisterissä olevat yritysikiinnitykset, joiden yhteispääoma (miljardia euroa)	276	312	359
Säätiöt	2 677	2 670	2 668
Yhdistykset	107 898	108 032	108 292
Uskonnolliset yhdyskunnat ja seurakunnat	500	497	507
Auktorisoituja tilintarkastajia	1 276	1 287	1 256
Auktorisoituja tilintarkastusyhteisöjä	69	69	67
JHTT-yhteisöjä	0	0	0
Tutkintosuorituksia tilintarkastajatutkintorekisterissä	2 027	2 350	2 726

1.5.2. Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Ilmoitus- ja hakemuskäsittelyn nopeus on merkittävä ulkoisen palvelutason ja siten myös asiakasvaikuttavuuden kuvaaja. Tätä mitataan suoritteiden keskimääräisenä käsittelyaikana (mediaani) ilmoituksen tai hakemuksen saapumisesta loppuun käsitelty -vaiheeseen. PRH:lla on myös palvelulupaustyyppisiä mittareita, joiden avulla seurataan, kuinka hyvin annetussa lupauksessa pysytään.

1.5.2.1. Asiakastyytyväisyys

PRH mittaa palvelukykyään, palvelujensa laatua ja niiden vaikuttavuutta vuosittaisilla yleisillä asiakastyytyväisyyskyselyillä sekä kohdennetuin palvelukohtaisin kyselyin.

Taulukko 17: PRH:n asiakastyytyväisyyden kehitys

PRH:n asiakastyytyväisyys	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tulostavoite 2023
Asiakasarvio (1–5)	4,0	4,0	4,0	4,0

Arvosana muodostui vuoden 2023 aikana järjestettyjen yleisten, palvelukohtaisten ja palvelukanavakohtaisten asiakstyytyväisyyskyselyiden tuloksena. PRH mittaa asiakkaiden tyytyväisyyttä sähköisten palveluidensa lisäksi myös toimintokohtaisesti. Prosesseihin ja toimintatapoihin liittyvää tyytyväisyyttä mitataan syksyisin asiakkaille sähköpostitse lähetettävällä kyselyllä.

Vuonna 2023 PRH sai asiakkailtaan kiitosta erityisesti asiakaspalvelustaan. Asiakkaat antoivat sekä PRH:n asiakasneuvonnan palvelualltiudelle että asiantuntevuudelle arvosanaksi erinomaisen 4,6 (asteikko 1-5).

Asiakkaiden odotukset PRH:n sähköisiä palveluja kohtaan kasvavat vuosi vuodelta. Tästä huolimatta asiakkaat arvioivat jälleen vuonna 2023 PRH:n sähköisten palvelujen helppokäyttöisyyden tasolle 4,0. Asiakaskyselyjen perusteella PRH:n palvelut vastaavat yhä paremmin asiakkaiden tarpeisiin. Vuonna 2023 arvosana oli 4,1, kun se oli edellisvuonna 4,0.

Asiakkaat toivoivat palautteissaan sähköisten palvelujen kehittämistä edelleen. PRH:n tavoitteena onkin, että sähköinen asiointi korvaisi kokonaan paperiasioinnin. Sähköinen käsittelyprosessi on nopeampi eikä niin viriheherkkä kuin paperihakemuksella tai -ilmoituksella aloitettu käsittely.

Taulukko 18: Asiakasyhteydenotot

Asiakasyhteydenotot; (kpl)	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023
Asiakaspuhelut	146 000	123 000	120 000
Chatbot-keskusteluja suomeksi	3 100	22 038	28 669
Chatbotista asiakasneuvojille ohjautuneet chat-keskustelut suomeksi	400	5 300	5 200
Chatbot-keskusteluja englanniksi	1 238	1 315	1 565
Sähköpostineuvonta kaupparekisteriasioissa	18 000	15 300	18 000
Sähköpostineuvonta yhdistys- ja säätiöasioissa	4 500	3 100	3 300
Asiakaskäynnit käyntiasiakaspalvelussa	3 800	4 600	7 100
Asiakaspalautteet (prh.fi-palautelomake)	544	601	626

PRH tarjoaa asiakkaille neuvontaa verkkosivuohjein, chatbot-palveluna, chat-keskusteluina asiakasneuvojan kanssa, puhelimitse, sähköpostitse, käyntiasiakaspalveluna ja kirjeitse.

Aiempien vuosien tapaan asiakkaat ottivat eniten yhteyttä asiakaspalveluun puhelimitse ja kaupparekisteriasioissa. Chatbot-palvelun suosio on tasaisesti kasvanut, ja palvelua kehitetäänkin jatkuvasti paremmaksi. Vuonna 2023 puuttuviin edunsaaja- ja tilinpäätöstietoihin liittyvät muistutukset yrityksille lisäsivät merkittävästi yhteydenottoja asiakaspalveluun. Samoin asunto-osakeyhtiöiden osakeluetteloiden siirto huoneistotietojärjestelmään lisäsi yhtiöiden neuvonnan tarvetta kaupparekisteriasioissa.

PRH:n käyntiasiakaspalveluun voi nykyisin varata etukäteen itselleen sopivan ajan. Paikan päälle voi tulla myös ilman ajanvarausta. Käyntiasiakaspalvelun neuvontatilanteista yli puolet käydään

nykyisin englanniksi, sillä maahanmuuttajataustaisten yrittäjien määrä on viime vuosina jatkuvasti kasvanut.

1.5.2.2. Palvelujen käsittelyajat ja palveluvaste

Taulukko 19: Keskeisimpien palvelujen käsittelyaikojen ja palveluvasteen kehitys

Keskeisimpien palvelujen käsittelyaikojen ja palveluvasteen kehitys	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023
Kansalliset patenttihakemukset (v)	2,2	2,3	2,4
Uutuus- ja patentoitavuustutkimukset määräajassa (%)	-	80,0	88,5
Patenttihakemusten jatkokäsittelyt määräajassa (%)	82,0	80,0	83,5
Kansalliset tavaramerkkihakemukset (pv)	30	30	25
Kansainväliset tavaramerkkihakemukset, kohdemaat Suomi (pv)	18	27	25
Kaupparekisterin sähköiset perustamisilmoitukset (pv)	4,1	5,7	8,0
Kaupparekisterin sähköiset edustamisilmoitukset (pv)	0,9	2,0	4,2
Yhdistysten sähköiset perustamisilmoitukset (pv)	5	2	2
Asiakaspuhelujen palveluvaste (%)	72,2	73,0	79,2

Patenttiasiakkaille merkityksellisiä ovat laadukas tutkimus sekä tieto siitä, milloin PRH:n tekemä tutkimus valmistuu. Sen vuoksi PRH on antanut asiakaslupauksen siitä, milloin tutkimus viimeistään valmistuu. Lisäksi nopeaa patenttihakemuksen tutkimusta tarvitseville asiakkaille tarjotaan omana tuotteenaan niin sanottu nopeutettu käsittely, jossa annetaan asiakaslupaus käsittelyn lyhyemmälle kestolle.

Kaupparekisterin keskimääräiset käsittelyajat kasvoivat hieman vuoden aikana. Tämä johtuu erityisesti kasvaneesta ilmoitusmäärästä sekä muun muassa pakoteasioiden lisäämästä työmäärästä ilmoituskäsittelyn yhteydessä. Sähköiset yritysten perustamisten ja edustamisten muutosilmoitukset on priorisoitu muiden ilmoitustyyppien edelle. Yhdistysten perustamisten ilmoituskäsittelyn kesto saatiin pidetyksi keskimäärin kahden päivän pituisena.

Hakemusten ja ilmoitusten käsittelyajat ovat viime vuosina pääsääntöisesti jatkuvasti lyhentyneet, minkä ansiosta käsittelyssä olevien asioiden määrät ja asiakkaiden odotusajat PRH:n tekemille päätöksille ovat niin ikään lyhentyneet. Keskeiset edellytykset käsittelyaikojen lyhentymiselle ovat käsittelyprosessien jatkuva parantaminen, henkilöstön osaaminen sekä tietojärjestelmien kehittäminen. Sähköisinä jätetyt ilmoitukset ja hakemukset ovat nopeampia käsitellä ja myös virheettömämpiä kuin paperilla jätetyt ilmoitukset.

Asiakaspalvelupuheluihin vastaamisen palveluastetta saatiin myös olennaisesti parannetuksi vuonna 2023. Tähän vaikuttivat monet asiat, kuten henkilöstön koulutus, aiempaa pienempi henkilöstön vaihtuvuus, PRH:n verkkosivujen ohjeistuksen jatkuva parantaminen sekä tieto- ja asiointijärjestelmien kehittäminen asiakkaan asiointia entistäkin paremmin ohjaavaksi.

1.5.2.3. Kaupparekisterin tilinpäätöstietojen kattavuus

Yhteiskunnan ja yritysten tilinpäätöstietoja tarvitsevien etu on, että kaupparekisteriin toimitetut tilinpäätöstiedot ovat rekisterissä mahdollisimman kattavasti. Vaikka tilinpäätöstietojen ilmoittaminen kaupparekisteriin on yrityksille lakisääteistä, kaikki yritykset eivät tätä velvollisuuttaan täytä.

PRH on pystynyt aktiivisilla ja jatkuvasti kehittyvillä valvontatoimillaan merkittävästi parantamaan rekisterissä olevien tilinpäätöstietojen kattavuutta. Näitä ovat erityisesti aktiivinen tiedottaminen, muistutusviestit ennen tilinpäätöksen ilmoittamisvelvollisuuden umpeutumista sekä ilmoittamattomien tilinpäätösten karhuaminen uhkasakon ja selvitystilaan määräämisen tai rekisteristä poistamisen uhalla.

Taulukko 20: Tilinpäätöstietojen kattavuus kaupparekisterissä

Tilinpäätöstiedot kaupparekisterissä	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023
Tilinpäätöstietojen kattavuus kaupparekisterissä (%)	89,8	95,3	96,2

1.5.2.4. Laadunhallinta

Toiminnan laadun arvioinnit ja laatujärjestelmät tukevat tavoitteiden mukaisten tulosten saavuttamista. PRH:n toimintaa on 2000-luvulla kehitetty laukupalkintomalleihin perustuvilla arviointimenetelmillä.

Patentit ja tavaramerkit (PTM) -tulosalueella on sitouduttu ISO 9001 -sertifikaatin voimassa pitämiseen, mikä edellyttää laadunhallintajärjestelmän ylläpitämistä ja toiminnan jatkuvaa kehittämistä. Toimintaa arvioidaan vuosittaisilla sisäisillä ja ulkoisilla auditoinneilla. Auditointien kehittämissuosituksat ja niiden tarkastelu ovat keskeinen osa toiminnan kehittämisprosessia.

Yritykset ja yhteisöt (YY) -tulosalue on osallistunut kaupparekisterilain uudistukseen ja valmistautunut siihen liittyviin tietojärjestelmämuutoksiin. Uuden kaupparekisterilain tavoitteena on rekisterin ajantasaisuuden, kattavuuden ja tietojen oikeellisuuden parantaminen. PRH onkin tehostanut yritysten tilinpäätösilmoitusten valvontaa: toimintavuoden aikana tuhansia yrityksiä kehoitettiin ilmoittamaan tilinpäätöksensä kaupparekisteriin uhalla, että yritys määrätään selvitystilaan tai poistetaan kaupparekisteristä, jos tilinpäätöksen ilmoittaminen viivästyy yli vuoden tilikauden päättymisestä.

PRH:ssa on toteutettu tietoturvallisuuden hallintamallin mukaiset tehtävät johdon hyväksymän vuosisuunnitelman mukaisesti. Tietoturvallisuuden hallintamallin avulla varmistetaan tietoturvallisuuden laadukas toteutus, toiminnan läpinäkyvyys, jäljitettävyys sekä raportointi ja mittarointi. Hallintamallin tavoitteena on tehdä tietoturvallisuuden hallinnasta vakioitua ja tasalaatuista sekä arvioida säännöllisesti tietoturvallisuuteen liittyviä konkreettisia kehittämistarpeita. Vuoden aikana toteutettiin tietoturvallisuuden hallintamallin katselmointi sekä hallintamalliin liittyvän dokumentaation (mukaan lukien tietoturvapoliittikka, -periaatteet ja -ohjeet) katselmointi ja tehtiin tarvittavat päivitykset.

PRH:n laadunhallintaan liittyvien arviointien tuloksia on käsitelty kappaleessa 1.9 Arviointien tulokset.

1.6. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

PRH on kuvannut henkisten voimavarojen hallinnan ja kehittämisen kappaleessa 1.2.1.3. sille asetettujen tulostavoitteiden toteutumisen kuvaamisen yhteydessä.

Taulukko 21: PRH:n henkilöstö- ja henkilötyövuosi (htv) -määrät

Henkilöstö- ja htv-määrä; kpl	2021	2022	2023
henkilöstön lukumäärä	426	428	430
henkilöstön lukumäärä, naiset	241	253	253
henkilöstön lukumäärä, miehet	185	175	177
henkilötyövuodet	418,6	421,4	423,6

Taulukko 22: Henkilöstön keski-ikä

Henkilöstön iän keskiarvo vuosina	2021	2022	2023
keski-ikä	48,7	48,2	48,6
keski-ikä, naiset	49,3	47,8	48,0
keski-ikä, miehet	47,9	48,7	49,5

Taulukko 23: Henkilöstön ikäjakauma

Henkilöstön ikäjakauma, lukumäärä ikäluokittain	2021	2022	2023
alle 25-vuotiaat	7	8	9
25-34-vuotiaat	52	57	59
35-44-vuotiaat	86	84	74
45-54-vuotiaat	137	143	147
55-64-vuotiaat	134	128	132
yli 65-vuotiaat	10	8	9

Taulukko 24: Koulutustasoindeksi

Koulutustaso, indeksiluku	2021	2022	2023
koulutustasoindeksi	6,1	6,2	6,2
koulutustasoindeksi, naiset	5,6	5,8	5,8
koulutustasoindeksi, miehet	6,7	6,8	6,8

Taulukko 25: Vakinaiset, määräaikaisten ja osa-aikaisten (kpl)

Vakinaisten, määräaikaisten, kokoaikaisten ja osa-aikaisten lukumäärät	2021	2022	2023
vakinaiset	387	385	377
vakinaiset naiset	215	219	214
vakinaiset miehet	172	166	163
määräaikaiset	39	43	53
määräaikaiset naiset	26	34	39
määräaikaiset miehet	13	9	14
kokoaikaiset	393	392	403
kokoaikaiset naiset	216	223	232
kokoaikaiset miehet	177	169	171
osa-aikaiset	33	36	27
osa-aikaiset naiset	25	30	21
osa-aikaiset miehet	8	6	6

Taulukko 26: Vakinaiset, määräaikaisten ja osa-aikaisten (%)

Vakinaisten, määräaikaisten, kokoaikaisten ja osa-aikaisten osuudet; %	2021	2022	2023
vakinaisten osuus koko henkilöstöstä	90,8	90,0	87,7
vakinaisten osuus naisista	89,2	86,6	84,6
vakinaisten osuus miehistä	93,0	94,9	92,1
määräaikaisten osuus koko henkilöstöstä	9,2	10,0	12,3
määräaikaisten osuus naisista	10,8	13,4	15,4
määräaikaisten osuus miehistä	7,0	5,1	7,9
kokoaikaisten osuus henkilöstöstä	92,3	91,6	93,7
kokoaikaisten osuus naisista	89,6	88,1	91,7
kokoaikaisten osuus miehistä	95,7	96,6	96,6
osa-aikaisten osuus henkilöstöstä	7,7	8,4	6,3
osa-aikaisten osuus naisista	10,4	11,9	8,3
osa-aikaisten osuus miehistä	4,3	3,4	3,4

Taulukko 27: Henkilöstökulut (euroa)

Henkilöstökulut; euroa	2021	2022	2023
Kokonaistyövoimakustannukset	29 784 470	30 776 348	31 822 476
Tehdyn työajan palkat	19 714 349	19 926 395	20 404 511
Välilliset työvoimakustannukset	10 080 412	10 858 875	11 417 965

Taulukko 28: Henkilöstökulut (%)

Henkilöstökulut; %	2021	2022	2023
Säännöllisenä työaikana tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta	80,2	79,4	78,8
Tehdyn työajan palkkojen prosenttiosuus palkkasummasta	78,2	77,3	77,0
Välillisten työvoimakustannusten osuus tehdyn työajan palkoista	51,2	54,5	56,0

Taulukko 29: Työtyytyväisyys

Työtyytyväisyysindeksi (1-5)	2021	2022	2023
Työtyytyväisyysindeksi	4,0	4,0	4,1
Työtyytyväisyysindeksi, naiset	3,9	3,9	4,0
Työtyytyväisyysindeksi, miehet	4,2	4,2	4,2

Taulukko 30: Henkilöstön vaihtuvuus

Vaihtuvuus-%	2021	2022	2023
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden osuus henkilöstöstä	0,0	0,0	0,0
Lähtövaihtuvuus	1,7	6,4	-
Tulovaihtuvuus	2,4	1,7	7,9

Taulukko 31: Työhyvinvointi, koulutus ja kehittäminen

Työhyvinvointi sekä koulutus ja kehittäminen htv:ta kohden	2021	2022	2023
Sairauspoissaolot, päiviä	5,0	7,1	7,8
Työterveyshuolto, euroa	548,9	537,2	783,2
Työkunnan ja työtyytyväisyyden edistäminen, euroa	170,2	311,5	344,4
Koulutus ja kehittäminen, työpäiviä	3,0	3,3	5,2
Koulutus ja kehittäminen, euroa	599,2	739,5	804,1

1.7. Tilinpäätösanalyysi

1.7.1. Rahoituksen rakenne

PRH on nettobudjetoitu virasto. Toimintavuonna liitteen 2 "Nettoutuettut tulot ja menot" mukaiset tulot olivat yhteensä 55,8 miljoonaa euroa ja menot 51,2 miljoonaa euroa.

PRH:n normaalin kehysbudjetin suuruinen määräraha (3,398 miljoonaa euroa) on tarkoitettu kattamaan yhdistysten ja uskonnollisten yhdyskuntien asioiden käsittelystä koituvat menot, koska niiden suoritteet on hinnoiteltu yhteiskuntapoliittisista syistä alle omakustannusarvon.

Lisäksi määrärahoja saatiin säätiövalvontaan 0,88 miljoonaa euroa, teollisoikeusrekisterin ylläpitoon 0,08 miljoonaa euroa sekä tekijänoikeuksien yhteishallinnoinnin valvontaan 0,12 miljoonaa euroa.

Määrärahana oli käytössä myös tilintarkastusvalvonnan kattamiseen saatu 2,260 miljoonaa euroa ja yhteisöpatentin tulonmenetysten kompensatioon saatu 1,575 miljoonaa euroa. Kaupparekisterin toimintojen kehittämiseen saatiin 1,523 miljoonaa euroa.

Reaaliaikataloushankkeeseen oli käytössä määrärahaa momentilta 32.01.10 vuonna 2023 1,845 miljoonaa euroa sekä siirtomäärärahoina vuodelta 2021 0,357 miljoonaa euroa ja vuodelta 2022 1,580 miljoonaa euroa.

Lisäksi virastolla oli käytössä YTJ:n sähköisen asiointin uudistamiseen ja ASREK 2.0 rakentamiseen TEM:n digimomentilta 1,275 miljoonaa euroa sekä edunsaajarekisterin rakentamiseen vuoden 2022 siirtomäärärahaa 3,228 miljoonaa euroa.

1.7.2. Talousarvion toteutuminen

Vuoden 2023 varsinaisessa talousarviossa PRH:lle myönnettiin 9,836 miljoonan euron kolmivuotinen määräraha.

Vuonna 2023 oli lisäksi käytössä siirtomäärärahoina vuodelta 2022 siirtynyt 6,316 miljoonaa euroa ja 6,456 miljoonaa euroa vuodelta 2021. Vuonna 2023 oli siten käytettävissä määrärahoja yhteensä 22,608 miljoonaa euroa.

Vuodelle 2024 siirrettiin siirtomäärärahaksi vuoden 2022 käyttämätön siirtomääräraha 6,316 miljoonaa euroa ja osa vuoden 2023 määrärahasta 5,257 miljoonaa euroa eli yhteensä 11,573 miljoonaa euroa.

1.7.3. Tuotto- ja kululaskelma

Taulukko 32: Tuotot tulosalueittain vuosina 2022-2023

	Vuosi 2022 tuhansina euroina	Vuosi 2023 tuhansina euroina	Muutos 2022-2023 tuhansina euroina	Muutos 2022-2023 prosentteina
Tuotot tulosalueittain				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Patentit ja tavaramerkit	21 063	21 036	-27	0 %
Yritykset ja yhteisöt	28 330	29 090	760	3 %
Muut tulosalueet (YP, AVi, ICT-ky)	14	18	4	31 %
Maksullisen toiminnan tuotot yhteensä	49 406	50 144	738	1 %
Muut tuotot				
Patentit ja tavaramerkit	760	856	96	13 %
Yritykset ja yhteisöt	1	109	108	15135 %
Muut tulosalueet (YP, AVi, ICT-ky)	72	105	18	26 %
Muut tuotot yhteensä	833	1 070	237	28 %
Tuotot yhteensä	50 239	51 214	975	2 %

Tilikauden tuotot olivat 51,2 miljoonaa euroa ja noin miljoonan (2 prosenttia) suuremmat kuin vuonna 2022. Tuottojen kasvu johtui pääosin kaupparekisterin muutosilmoitusten määrän lisääntymisestä. Erityisen paljon kaupparekisteriin tehtiin asunto-osakeyhtiöiden edustajamuutosilmoituksia, mikä johtui asunto-osakeyhtiöiden velvollisuudesta siirtää yhtiön osakeluettelo Maanmittauslaitoksen huoneistotietojärjestelmään vuoden 2023 loppuun mennessä. Kertaluonteisina saadut kustannusten korvaukset olivat pääasiallisena syynä Yritykset ja yhteisöt (YY) -tulosalueen muiden tuottojen kasvuun.

Patentit ja tavaramerkit (PTM) -tulosalueen maksullisen toiminnan tuotot vuonna 2023 olivat edellisen vuoden tasolla. Tulosalueen muut tuotot ovat EUIPO:lta saatuja kulukorvauksia, joilla katetaan EU-tavaramerkkijärjestelmästä PRH:lle aiheutuvia kuluja.

Maksullisen toiminnan tuottojen jakautuminen tuottoihin julkisoikeudellisista suoritteista ja liiketaloudellisista suoritteista on esitetty edellä taulukoissa 12, 13 ja 14.

Taulukko 33: Kulut tulosalueittain vuosina 2022-2023

Kulut kululajeittain tuhansina euroina	PTM vuonna 2022	PTM vuonna 2023	YY vuonna 2022	YY vuonna 2023	Muut (YP, AVi, ICT- ky) vuonna 2022	Muut (YP, AVi, ICT- ky) vuonna 2023	PRH yhteensä vuonna 2022	PRH yhteensä vuonna 2023
Aineet, tarvikkeet, tavarat	56	40	8	2	156	124	220	166
Henkilöstökulut	13 316	13 874	10 282	11 810	6 311	7 035	29 909	32 719
Vuokrat	753	806	743	809	591	630	2 087	2 246
Palvelujen ostot	2 263	2 993	14 005	13 541	5 319	5 750	21 586	22 284
Muut kulut	368	440	93	126	123	185	583	751
Valmistus omaan käyttöön	0	0	-375	0	0	0	-375	0
Poistot	86	591	5 044	3 046	0	61	5 130	3 698
Kulut yhteensä	16 841	18 744	29 800	29 334	12 499	13 786	59 141	61 864

Tilikauden toiminnan kokonaiskulut ilman poistoja olivat 58,2 miljoonaa euroa, ja kasvua vuoteen 2022 verrattuna oli 4,2 miljoonaa euroa (7,7 prosenttia). Merkittävimmin kasvoivat henkilöstökulut (2,8 miljoonaa euroa, 9 prosenttia). Henkilöstökulujen kasvuun vaikuttavat vuodelta 2023 maksetut tulospalkkiot, jotka sivukuluineen olivat noin 0,9 miljoonaa euroa suuremmat kuin vuonna 2022. Muutoin kasvu liittyi virkaehtosopimuksen mukaisiin palkankorotuksiin sekä rekrytointeihin, joiden seurauksena henkilöstön määrä kasvoi kaikkiaan 3,24 henkilötyövuotta (htv). Tulosalueittain htv muuttui seuraavasti: YY-tulosalue +6,02 htv, PTM-tulosalue -5,38 htv sekä muut tulosalueet +3 htv. Lisäksi lomapalkkavelka kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 0,4 miljoonaa euroa.

Palvelujen ostot kasvoivat vuoteen 2022 verrattuna 0,7 miljoonalla eurolla (3 prosenttia). YY-tulosalueella palvelujen ostot pienenevät (0,5 miljoonaa euroa, 3 prosenttia) edelliseen vuoteen verrattuna. Kustannussäästöihin päästiin sekä järjestelmien teknisten uudistusten ansiosta että palveluntuottajasopimusten kilpailuttamisella. PTM-tulosalueella palveluostojen kasvu (0,7 miljoonaa euroa, 32 prosenttia) liittyi järjestelmien edellisvuotta laajempaan pienkehittämiseen. Muiden tulosalueiden palveluostojen kasvu (0,4 miljoonaa euroa, 8 prosenttia) liittyi pääosin ICT-tuotanto -yksikön toiminnan ylläpitämiseen konsulttien avulla, sillä avoimia virkoja ei saatu suunnitellusti täytetyiksi.

Kasvu muissa kuluissa liittyy lähinnä matkakulujen kasvuun, sillä työmatkojen määrä palautui lähes korona-aikaa edeltävälle tasolle.

Poistojen pieneneminen vuoteen 2022 verrattuna johtui siitä, että niiden käyttöomaisuushyödykkeiden, joiden poistot päättyivät vuonna 2023, poistojen määrä oli 2,5 miljoonaa euroa edellisvuotta pienempi. Nämä poistot liittyivät pääosin kaupparekisterijärjestelmiin. Toisaalta niiden käyttöomaisuushyödykkeiden, joiden poistot aloitettiin vuonna 2023, poistojen määrä oli noin 1 miljoonaa euroa. Täytenä poistovuonna (12 kuukautta) näiden poistojen määrä on 2,4 miljoonaa euroa.

1.7.4. Tase

Muut pitkävaikutteiset menot, yhteensä 27,6 miljoonaa euroa, liittyvät viraston toiminnassa tarvittaviin tietojärjestelmiin. Kaikkiaan 18,8 miljoonaa euroa liittyy Yritykset ja yhteisöt (YY) -tulosalueen toimintaan (10,7 miljoonaa euroa kaupparekisterijärjestelmiin ja 8,1 miljoonaa euroa yhdistysrekisterijärjestelmiin), 6,8 miljoonaa euroa Patentit ja tavaramerkit (PTM) -tulosalueen toimintaan (6,4 miljoonaa euroa patenttihakemusten käsittelyjärjestelmään ja 0,4 miljoonaa euroa tavaramerkkihakemusten käsittelyjärjestelmään) sekä 1,2 miljoonaa euroa maksujen käsittelyjärjestelmään ja 0,8 miljoonaa euroa muihin hallinnon järjestelmiin.

Käyttöomaisuusinvestoinnit tilikauden aikana olivat 7,9 miljoonaa euroa ja ne sisältyvät taseen erään "Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat". Merkittävimmät lisäykset muodostuivat seuraavista YY-tulosalueen tilinpäätöshetkellä vielä keskeneräisistä hankkeista: kaupparekisterijärjestelmän kehittäminen kaupparekisterilain muutosten seurauksena (1,8 miljoonaa euroa), iXBRL-muodossa PRH:lle toimitettujen tilinpäätösten käsittelyn ja rekisteröinnin kehittäminen (1,1 miljoonaa euroa) sekä edunsaajarekisterin kehittäminen (1,4 miljoonaa euroa). Lisäksi sisältyi myös vuodenvaihteessa valmistunut osakeyhtiön ohjattuun perustamiseen liittynyt YTJ-palvelun käyttöliittymän uudistus (1,2 miljoonaa euroa).

Tilikauden aikana hankkeita valmistui kaikkiaan 18 miljoonan euron edestä. Ne sisältyvät taseen erään "Muut pitkävaikutteiset menot". Merkittävimmät valmistuneet hankkeet olivat seuraavat: tietokantatuotteen muutos 5,4 miljoonaa euroa, patenttien käsittelyjärjestelmä 5,6 miljoonaa euroa, järjestelmäkehittämisen testausympäristöjen kehittäminen 1,5 miljoonaa euroa, maksujen käsittelyjärjestelmä 1,2 miljoonaa euroa sekä YTJ-tietopalvelun käyttöliittymä uudistus 0,9 miljoonaa euroa.

Lyhytaikaiset saamiset kasvoivat noin 0,3 miljoonaa, mikä liittyi lähinnä myyntisaamisten lisääntymiseen. Tähän vaikuttivat kertaluonteinen kustannuskorvausten laskutus ja määrättyjen uhkasakkojen edellisvuotta suurempi määrä.

Saadut ennakot koostuvat PTM:n asiakasvaroista. Saatujen ennakoiden määrän kasvu edelliseen tilinpäätökseen verrattuna johtui PRH:n asiakastilin käyttäjien määrän kasvusta: vuonna 2022 asiakastilijärjestelmässä oli seitsemän aktiivista asiakastiliä, kun niitä uudessa, vuonna 2023 käyttöönotetussa järjestelmässä oli 31. Asiakastilien uusia käyttäjiä ovat erityisesti suomalaiset asiakkaat, sillä vuonna 2022 asiakastilin käyttäminen ei pääsääntöisesti ollut mahdollista kotimaisille asiakkaille.

Siirtovelat kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 1,7 miljoonaa euroa, josta 0,9 miljoonaa euroa liittyy edellisvuotta suurempaan tulospalkkion määrään. Lisäksi edellisvuoteen verrattuna lomapalkkavelka kasvoi 0,4 miljoonaa euroa ja sisäiset siirtovelat Valtorille 0,4 miljoonaa euroa.

1.8. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) johdon sisäisen valvonnan tilan arviointi tehtiin ylimmän johdon itsearviona ja sen käsittelyyn osallistuivat PRH:n johtoryhmän jäsenet.

PRH:n sisäisen valvonnan menettelyt ovat sen talouden ja toiminnan laajuuteen sekä sisältöön nähden pääosin asianmukaiset pois lukien menettelyt, joilla varmistetaan tilinpäätöstietojen säännösten mukainen julkaisu.

Sisäisen valvonnan arvioinnin sekä toteutetun sisäisen tarkastuksen työn avulla tunnistettiin lisäksi seuraavat kehittämiskohteet:

- Sisäisen valvonnan ohjausympäristöön liittyvien menettelyjen, prosessien ja rakenteiden ajantasaisuus varmistetaan
- Toimintaympäristön muuttuessa varmistetaan riittävä osaaminen PRH:ssa
- Sisäisen tarkastuksen havaintoihin ja suosituksiin liittyviä toiminnan kehittämistoimenpiteitä toteutetaan suunnitellusti

PRH jatkaa näiden ja muiden arviointikehikossa sekä sisäisen tarkastuksen yhteydessä tunnistettujen kehittämiskohteiden toimenpiteiden tarkempaa määrittämistä ja toteuttamista vuonna 2024.

1.9. Arviointien tulokset

PRH:ssa käyttöön otettaville uusille järjestelmille, kuten sähköisille palveluille ja niissä tehtäville muutoksille sekä tiedontarjonnan rajapintaratkaisuille ja keskeisille ulkoisille palveluille tehdään ulkoinen tietoturva-auditointi aina ennen käyttöönottoa. Vuoden aikana näitä tehtiin useita.

PRH:ssa ylläpidetään säännöllistä tietoturvallisuuden tilannekuvaa. Vakavat tapahtumat raportoidaan välittömästi johdolle ja lisäksi tietoturvallisuudesta raportoidaan johdolle neljä kertaa vuodessa hallintamallin mukaisella tietoturvaraportilla.

Kaikille uusille ja päivitetyille sähköisille asiointi- ja tietopalveluille sekä verkkosivustoille tehtiin saavutettavuusauditoinnit. Tarvittavat saavutettavuuskorjaukset toteutettiin joko kertomusvuoden aikana tai ne aikataulutettiin lähivuosille. Kaikkiaan auditointeja tehtiin 15 palveluun vuonna 2023.

Patentit ja tavaramerkit (PTM) -tulosalueella tehdään sisäisiä ja ulkoisia auditointeja auditointien vuosisuunnitelman mukaisesti. PTM:n työvaliokunta käsittelee arviointiraporteissa esitetyt kehittämissuosituksia ja päättää tarvittavista toimenpiteistä osana normaalia prosessien kehittämistä. Toimenpiteiden toteutusta seurataan normaalin toiminnan ohessa ja kootusti johdon katselmuksissa.

Eurofins Electric & Electronics Finland Oy suoritti ISO 9001 -sertifikaatin edellyttämän seuranta-arvioinnin syyskuussa 2023. Arvioinnissa kiinnitettiin huomiota PTM:n huolelliseen dokumentointiin, Lean-periaatteiden soveltamiseen sekä henkilöstön vahvaan koulutustaustaan ja osaamiseen. Arvioinnissa esitettiin viisi kehitysehdotusta. Poikkeamia ei todettu ja sertifikaatin voimassaolo jatkuu.

Sisäisten auditointien kohteina olivat lisäsuojatodistus (SPC) ja toimintaympäristö. Sisäisissä auditoinneissa tehtiin yhteensä 11 havaintoa, joita on käsitelty PTM:n työvaliokunnassa ja asianomaisissa prosesseissa.

1.10. Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

1.10.1. Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot

Patentti- ja rekisterihallituksessa ei vuonna 2023 tullut ilmi taloudenhoitoon tai muuhun toimintaan liittyviä väärinkäytöksiä.

1.10.2. Väärinkäyttösepäilyjen ilmoituskanavan kautta tulleita ilmoituksia koskevat yhteenvetotiedot

PRH otti 1.3.2023 käyttöön ilmoittajansuojelulain mukaisen väärinkäytösten ilmoituskanavan. Kanava on avattu ilmoittajansuojelulain vähimmäisedellytystä laajempaan käyttöön. Ilmoituksen voi tehdä ilmoittajansuojelulain soveltamisalaan kuuluvien ilmoitusten lisäksi myös muista väärinkäytöshavainnoista tai -epäilyistä.

Vuoden 2023 aikana kanavaan tehtiin vain yksi ilmoitus. Ilmoitus käsiteltiin, mutta se todettiin aiheettomaksi.

1.11. Toimintakertomuksessa käytetyt lyhenteet

Taulukko 34: Toimintakertomuksen lyhenneluettelo

%	Prosentti, prosenttia
AVI	Asiakaspalvelut ja viestintä
EBR	European Business Register
eIDAS2	Electronic IDentification, Authentication and trust Services 2
EP	European Patent, eurooppapatentti
EPO	European Patent Office
EU	European Union, Euroopan unioni
EUIPO	European Union Intellectual Office
FI	Finland
HST	Henkilön sähköinen tunnistus (kortti)
htv	Henkilötyövuosi
ICT-ky	ICT-kehitysyksikkö
IPEA	International Professional Engineers Agreement
ISA	International Search Authority
ISO	International Organization for Standardization
iXBRL	Inline eXtensible Business Reporting Language
JHTT	Julkishallinnon ja -talouden tilintarkastaja
kpl	Kappale, kappaletta
LEI	Legal Entity Identifier
Oy	Osakeyhtiö
PCT	Patent Cooperation Treaty
Peppol	Pan-European Public Procurement Online
PRH	Patentti- ja rekisterihallitus
PTM	Patentit ja tavaramerkit
pv	Päivä, päivää
QR-koodi	Quick Response –koodi
RO	Receiving Office
RRF	Recovery and Resilience Facility
TEM	Työ- ja elinkeinoministeriö
v	Vuosi, vuotta
WIPO	World Intellectual Property Organization
YD	Yrityksen digitalous
YP	Yhteiset palvelut
YTJ	Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä
YY	Yritykset ja yhteisöt

2. Talousarvion toteutumalaskelma

Patentti- ja rekisterihallituksen talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2023	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11.	Verot ja veronluonteiset tulot	4 262 261,63	4 403 442	4 403 442,08	0,00	100
11.04.01.	Arvonlisävero	931 667,31	932 531	932 531,20	0,00	100
11.19.09.	Muut verotulot	3 330 594,32	3 470 911	3 470 910,88	0,00	100
12.	Sekalaiset tulot	29 857,43	33 269	33 269,22	0,00	100
12.39.10.	Muut sekalaiset tulot	29 857,43	33 269	33 269,22	0,00	100
13.	Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	90,00	140	140,00	0,00	100
13.03.01.	Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot	90,00	140	140,00	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä		4 292 209,06	4 436 851	4 436 851,30	0,00	100

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji		Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2023 määrärahojen käyttö siirto seuraavalle vuodelle		Tilinpäätös 2023	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
								Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2023	Käyttö vuonna 2023 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
32.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	22 210 271,05	19 149 446	12 979 649,77	6 169 796,49	19 149 446,26	0,00	18 038 014,63	30 994 014,63	14 370 157,16	16 623 857,47
32.01.07.	Patentti- ja rekisterihallituksen toimintamenot (nettob) (S3)	10 236 000,00	9 836 000	4 578 748,55	5 257 251,45	9 836 000,00	0,00	12 772 293,03	22 608 293,03	11 034 925,78	11 573 367,25
32.01.10.	Digitalisaation kehittäminen (S3)	5 868 272,00	3 120 000	2 207 454,96	912 545,04	3 120 000,00	0,00	5 265 721,60	8 385 721,60	3 335 231,38	5 050 490,22
	32.01.10.03. Reaaliaikatalous-hanke (RRFP2C2I1) (EK) (varattu)	2 468 272,00	1 845 000	932 454,96	912 545,04	1 845 000,00	0,00	1 580 453,78	3 425 453,78	945 632,44	2 479 821,34
	32.01.10.04. Edunsaajarekisteri (RRFP2C2I1) (EK) (varattu)	3 400 000,00		0,00		0,00	0,00	3 328 200,07	3 328 200,07	757 531,19	2 570 668,88
	32.01.10.07. Hallinnonalan digitalisaation kehittäminen		1 275 000	1 275 000,00		1 275 000,00	0,00		1 275 000,00	1 275 000,00	
	32.01.10.3. Reaaliaikatalous-hanke (EK) (varattu)							357 067,75	357 067,75	357 067,75	
32.01.29.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvonnäisäveromenot (A)	6 105 999,05	6 193 446	6 193 446,26		6 193 446,26	0,00				
Määrärahatilit yhteensä		22 210 271,05	19 149 446	12 979 649,77	6 169 796,49	19 149 446,26	0,00	18 038 014,63	30 994 014,63	14 370 157,16	16 623 857,47

Patentti- ja rekisterihallituksen talousarvion toteutumatilaston tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Patentti- ja rekisterihallituksella ei ole esitettävää tällä liitteellä

—

3. Tuotto- ja kululaskelma

Patentti- ja rekisterihallituksen tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2023-31.12.2023		1.1.2022-31.12.2022	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	50 144 173,28		49 406 438,24	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	14 641,44		14 001,94	
Muut toiminnan tuotot	<u>1 055 610,71</u>	51 214 425,43	<u>818 905,66</u>	50 239 345,84
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	166 415,49		220 192,69	
Henkilöstökulut	32 719 040,42		29 908 711,41	
Vuokrat	2 245 652,77		2 087 470,92	
Palvelujen ostot	22 283 704,54		21 586 047,14	
Muut kulut	750 990,32		583 417,92	
Valmistus omaan käyttöön (-)	914,02		-375 463,22	
Poistot	<u>3 698 294,46</u>	<u>-61 865 012,02</u>	<u>5 130 338,84</u>	<u>-59 140 715,70</u>
JÄÄMÄ I		-10 650 586,59		-8 901 369,86
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	52 703,78		33 944,70	
Rahoituskulut	<u>-180,28</u>	52 523,50	<u>-388,37</u>	33 556,33
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	288,00		0,00	
Satunnaiset kulut	<u>-4 050,00</u>	<u>-3 762,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
JÄÄMÄ II		-10 601 825,09		-8 867 813,53
JÄÄMÄ III		-10 601 825,09		-8 867 813,53
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Verot ja veronluonteiset maksut	3 470 910,88		3 330 594,32	

Perityt arvonnäisäverot	932 531,20		931 667,31	
Suoritetut arvonnäisäverot	<u>-6 193 446,26</u>	<u>-1 790 004,18</u>	<u>-6 105 999,05</u>	<u>-1 843 737,42</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-12 391 829,27</u>		<u>-10 711 550,95</u>

4. Tase

Patentti- ja rekisterihallituksen tase

	31.12.2023		31.12.2022	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Muut pitkävaikutteiset menot	27 551 727,89		13 179 370,88	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>7 829 944,64</u>	35 381 672,53	<u>18 036 003,87</u>	31 215 374,75
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Muut aineelliset hyödykkeet	<u>29 904,23</u>	29 904,23	<u>29 904,23</u>	29 904,23
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	<u>84,09</u>	<u>84,09</u>	<u>84,09</u>	<u>84,09</u>
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET YHTEENSÄ		35 411 660,85		31 245 363,07
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	860 812,86		533 172,03	
Siirtosaamiset	255 894,20		300 047,31	
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>1 311,33</u>	1 118 018,39	<u>1 024,59</u>	834 243,93
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön tulotilit	217,20		0,00	
Kirjanpitoyksikön menotilit	<u>-654,05</u>	<u>-436,85</u>	<u>-474,17</u>	<u>-474,17</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		1 117 581,54		833 769,76
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>36 529 242,39</u>		<u>32 079 132,83</u>

	31.12.2023		31.12.2022	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	3 376 200,48		3 376 200,48	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	13 395 145,38		8 589 082,58	
Pääoman siirrot	13 460 453,16		15 517 613,75	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-12 391 829,27</u>	17 839 969,75	<u>-10 711 550,95</u>	16 771 345,86
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN				
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	80,00		80,00	
Saadut ennakot	1 813 106,07		448 339,35	
Ostovelat	3 780 776,36		3 921 976,11	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	609 792,12		601 696,55	
Edelleen tilittävät erät	4 209 346,46		3 750 644,54	
Siirtovelat	8 249 098,55		6 547 587,56	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>27 073,08</u>	<u>18 689 272,64</u>	<u>37 462,86</u>	<u>15 307 786,97</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		18 689 272,64		15 307 786,97
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>36 529 242,39</u>		<u>32 079 132,83</u>

5. Liitetiedot

Patentti- ja rekisterihallituksen tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

1. Patentti- ja rekisterihallitus on nettobudjetoitu virasto, joka kattaa noin 95 prosenttia menoistaan omilla palvelutuloillaan ja 5 prosenttia menoista katetaan valtion budjettirahoituksella. 2023 alkuperäisessä määrärahamitoituksessa oli varattu eurooppalaisen yhtenäispatentin kompensatioon 2,7 M€. Lopullisessa talousarviossa kompensatiota myönnettiin 1,6 M€. Budjettirahoituksessa ei tapahtunut tilikauden aikana muita muutoksia, joilla olisi vaikutusta talousarvion toteumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan tai taseeseen tai niiden vertailtavuuteen.

2. Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat muutetaan euroksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Virastolla ei ollut tilinpäätöshetkellä olennaisia ulkomaanrahan määräisiä saamisia tai velkoja.

3. Tilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu seuraavia tilinpäätösperiaatteita:

- hakemus-, ilmoitus- ja käsittelymenettelystä johtuen PRH:n maksuperusteisesti kirjattuja tuloja (patentti-, tavaramerkki-, mallioikeus-, hyödyllisyysmallioikeus-, kaupparekisteri- sekä yhdistysrekisterituloja) ei oikaista suoriteperusteiseksi tilinpäätökseen (Talousarvioesitys HE 154/2022 päätösosa).

- Käyttöomaisuuden hankintamenoon luetaan hyödykkeen hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneet muuttuvat menot. Käyttöomaisuuden hankintameno aktivoidaan ja kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan poistoina

- kuluksi (kts liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset)

- Saamiset ja velat arvostetaan nimellisarvoon, saamiset kuitenkin enintään todennäköiseen arvoon.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa ei ole tapahtunut muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna.

4. Tilinpäätösvuoden lukuihin ei sisälly merkittäviä aikaisempiin vuosiin kohdistuvia tuottoja tai kuluja, talousarvioituottoja tai -menoja tai virheiden korjauksia.

5. Viraston toiminnassa ei ole tapahtunut muutoksia, jotka vaikuttaisivat tilinpäätösvuoden ja edellisen vuoden tietojen vertailtavuuteen. Tietojen vertailuun vaikuttavista seikoista on kerrottu toimintakertomuksen luvussa 1.7 Tilinpäätösanalyysi.

6. Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Patentti- ja rekisterihallituksen maksullisista suoritteista vuonna 2024 tuli voimaan 1.1.2024. Uuden maksuasetuksen arvioidaan vaikuttavan PRH:n tuottoja lisäävästi, noin 5 M€. Tilinpäätösvuoden jälkeen ei ole ollut muita olennaisia tapahtumia, joilla olisi merkittäviä taloudellisia vaikutuksia.

Patentti- ja rekisterihallituksen tilinpäätöksen liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2023 määrärahojen		Tilinpäätös 2023	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2023	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2023	Käyttö vuonna 2023 (p. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
32.01.07.	Bruttomenot	60 479 343,11		55 812 756,54		61 070 007,99				62 268 933,77	
Patentti- ja rekisterihallituksen toimintamenot (nettob)(S3)	Bruttotulot	50 243 343,11		51 234 007,99		51 234 007,99				51 234 007,99	
	Nettomenot	10 236 000,00	9 836 000	4 578 748,55	5 257 251,45	9 836 000,00	0,00	12 772 293,03	22 608 293,03	11 034 925,78	11 573 367,25

Patentti- ja rekisterihallituksen tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Patentti- ja rekisterihallituksella ei ole esitettävää liitteellä 3

Patentti- ja rekisterihallituksen tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Patentti- ja rekisterihallituksella ei ole esitettävää liitteellä 4

Patentti- ja rekisterihallituksen tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2023	2022
Henkilöstökulut	27 387 368,34	25 194 244,07
Palkat ja palkkiot	25 574 984,07	24 473 072,95
Tulosperusteiset erät	1 479 240,14	655 866,35
Lomapalkkavelan muutos	333 144,13	65 304,77
 Henkilösivukulut	 5 331 672,08	 4 714 467,34
Eläkekulut	4 797 684,21	4 289 200,79
Muut henkilösivukulut	533 987,87	425 266,55
Yhteensä	32 719 040,42	29 908 711,41
 Johdon palkat ja palkkiot, josta	1 339 955,04	1 327 949,86
- tulosperusteiset erät	65 709,38	28 576,26
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	1 680,00	1 940,00
Johto	1 440,00	1 500,00
Muu henkilöstö	240,00	440,00

Liitteen esitystapaa on muutettu vuodesta 2023 alkaen Tulosperusteisten erien osalta. Ne on esitetty nyt suoriteperusteisina, kun ne aiemmin on esitetty maksuperusteisina.

Patentti- ja rekisterihallituksen tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttö-omaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta. Varainhoitovuoden aikana ei ole tehty muutoksia poistosuunnitelmaan.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
111 Tutkimus- ja kehittämismenot				
1119 Muut tutkimus ja kehittämismenot	Tasapoisto	5	20	0
112 Aineettomat oikeudet				
1120 Ostetut atk-ohjelmat	Tasapoisto	5	20	0
1129 Muut aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5	20	0
114 Muut pitkävaikutteiset menot				
1140 Itse valmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat	Tasapoisto	8	12,5	0
1149 Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto	5	20	0
119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
1191 Keskeneräiset aineettomat käyttöomaisu	Ei poistoja	-	-	-

Aineelliset hyödykkeet

125-126 Koneet ja laitteet				
1250 Autot ja muut maakuljetusvälineet	Tasapoisto	5	20	0
1255 Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet	Tasapoisto	5	20	0

1256 Toimistokoneet ja laitteet	Tasapoisto	5	20	0
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet	Tasapoisto	5	20	0
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	Tasapoisto	5	20	0
1269 Muut koneet ja laitteet	Tasapoisto	5	20	0
127 Kalusteet				
1270 Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet				
128 Muut aineelliset hyödykkeet				
1280 Taide-esineet	Ei poistoja	-	-	-
130 Käyttöomaisuusarvopaperit				
1303 Muut osuudet	Ei poistoja	-	-	-

Patentti- ja rekisterihallituksen tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Aineettomat hyödykkeet		Yhteensä
	114 Muut pitkävaikutteiset menot	119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2023	21 063 479,60	18 036 003,87	39 099 483,47
Lisäykset	18 070 651,47	7 864 592,24	25 935 243,71
Vähennykset	0,00	-18 070 651,47	-18 070 651,47
Hankintameno 31.12.2023	39 134 131,07	7 829 944,64	46 964 075,71
Kertyneet poistot 1.1.2023	-7 884 108,72	0,00	-7 884 108,72
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-3 698 294,46	0,00	-3 698 294,46
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2023	-11 582 403,18	0,00	-11 582 403,18
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	27 551 727,89	7 829 944,64	35 381 672,53

	Aineelliset hyödykkeet		Yhteensä
	128 Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.2023	29 904,23		29 904,23
Lisäykset	0,00		0,00
Vähennykset	0,00		0,00
Hankintameno 31.12.2023	29 904,23		29 904,23
Kertyneet poistot 1.1.2023	0,00		0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00		0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00		0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00		0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00		0,00
Kertyneet poistot 31.12.2023	0,00		0,00
Arvonkorotukset	0,00		0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	29 904,23		29 904,23

Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset
130 Käyttöomaisuusarvopaperit

Yhteensä

Hankintameno 1.1.2023	84,09	84,09
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2023	84,09	84,09
Kertyneet poistot 1.1.2023	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2023	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	84,09	84,09

Patentti- ja rekisterihallituksen tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Patentti- ja rekisterihallituksella ei ole esitettävää liitteellä 8

Patentti- ja rekisterihallituksen tilinpäätöksen liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Patentti- ja rekisterihallituksella ei ole esitettävää liitteellä 9

Patentti- ja rekisterihallituksen tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	Kappalemäärä	Markkina-arvo	31.12.2023				Saadut osingot	31.12.2022	
			Kirjanpitoarvo	Omistus- osuus %	Myyntioikeuksien alaraja %			Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	1	0,00	84,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	84,09
Luottokunnan osuustodistus	1	0,00	84,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	84,09
Osakkeet ja osuudet yhteensä	1	0,00	84,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	84,09

Patentti- ja rekisterihallituksen tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

Patentti- ja rekisterihallituksella ei ole esitettävää liitteellä 11

Patentti- ja rekisterihallituksen tilinpäätöksen liite 12:
Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehtyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2023	Määräraha- tarve 2024	Määräraha- tarve 2025	Määräraha-tarve 2026	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	4 350 793,00	3 400 140,00	421 600,00	434 000,00	434 000,00	4 689 740,00

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehtyt sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2023	Määräraha- tarve 2024	Määräraha- tarve 2025	Määräraha-tarve 2026	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut sopimukset ja sitoumukset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Muut monivuotiset vastuut yhteensä	4 350 793,00	3 400 140,00	421 600,00	434 000,00	434 000,00	4 689 740,00
------------------------------------	--------------	--------------	------------	------------	------------	--------------

Patentti- ja rekisterihallituksen tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Patentti- ja rekisterihallituksella ei ole esitettävää liitteellä 13

Patentti- ja rekisterihallituksen tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat

Patentti- ja rekisterihallituksella ei ole esitettävää liitteellä 14

Patentti- ja rekisterihallituksen tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

Patentti- ja rekisterihallituksella ei ole esitettävää liitteellä 15

Patentti- ja rekisterihallituksen tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Patentti- ja rekisterihallituksella ei ole esitettävää liitteellä 16

Patentti- ja rekisterihallituksen tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Patentti- ja rekisterihallituksen tilinpäätös ja toimintakertomus antaa oikeat ja riittävät tiedot (oikean ja riittävän kuvan) viraston tuotoista ja kuluista, taloudellisesta asemasta ja toiminnallisesta tuloksellisuudesta sekä talousarvion noudattamisesta virastossa.

Patentti- ja rekisterihallituksen tilinpäätöksen liite 18: Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sekä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista

TUOTOT

Kilpailullisen toiminnan myyntituotot	4 594 641,00
Kilpailullisen toiminnan muut tuotot	
Tuotot yhteensä	4 594 641,00

KOKONAISKUSTANNUKSET

Aineet, tarvikkeet ja tavarat	368,00
Henkilöstökustannukset	660 587,00
Vuokrat	46 598,00
Palvelujen ostot	3 183 385,00
Muut erilliskustannukset	5 687,00
Erilliskustannukset yhteensä	3 896 625,00

Tukitoimintojen kustannukset	409 170,00
Poistot	454 648,00
Korot	43 539,00
Muut yhteiskustannukset	0,00
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	907 357,00

Kokonaiskustannukset yhteensä 4 803 982,00

TULOS -209 341,00

Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki

TULOS HINTATUEN JÄLKEEN -209 341,00

Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki

Kuvaus kustannuslaskennan periaatteista:

Kilpailullisen toiminnan tuotoista on eliminoitu 94 090€ (2,0% tuotoista) tuotot valtion virastoilta ja laitoksilta, mutta vastaavaa elinointia valtion virastojen ja laitosten palveluiden aiheuttamista kuluista ei ole tehty, koska kuluja ei seurata asiakasryhmittäin.

Patentti- ja rekisterihallituksen kaikki liiketaloudellinen toiminta on kilpailullista toimintaa.

Kilpailullisen toiminnan kustannuslaskenta on tehty noudattaen Patentti- ja rekisterihallituksen menetelmäkuvausta kustannusvastaavuuslaskelman tekemisestä. Kilpailullisen toiminnan erittely on tehty pääsääntöisesti käyttäen liiketaloudellisten kyselyjen lukumääriä ja työtunteja.

6. Allekirjoitus

Patentti- ja rekisterihallituksessa 27. päivänä helmikuuta 2024

Pääjohtaja Antti Riivari

Kirjanpitoyksikön tilintarkastuksesta vastaa Valtiontalouden tarkastusvirasto, joka antaa tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen.

